

Pilvi Hokkanen

**Bänditoiminta nuorisotyön välineenä
Tampereen kaupungin nuorisopalveluissa**

Opinnäytetyö

Kevät 2013

Kulttuurialan yksikkö

Kulttuurituotannon koulutusohjelma

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Kulttuuri

Koulutusohjelma: Kulttuurituotanto

Suuntautumisvaihtoehto: Musiikkipainotteinen sosiokulttuurinen työ

Tekijä: Pilvi Hokkanen

Työn nimi: Bänditoiminta nuorisotyön välineenä Tampereen kaupungin nuorisopalveluissa

Ohjaaja: Jussi Kareinen

Vuosi: 2013

Sivumäärä: 51

Liitteiden lukumäärä: -

Opinnäytetyöni aiheena oli selvittää, millaista bänditoimintaa Tampereen kaupungin nuorisopalvelut tarjoavat nuorille, ja kuinka palveluja voisi kehittää. Työssäni esittelen myös, mitä kasvatuksellisia näkökulmia bändiharrastus sisältää.

Tein tutkimukseni haastattelujen pohjalta. Valitsin työhöni viisi eri tapahtumaa ja palvelua, joita nuorisopalvelut ylläpitävät Tampereella. Palvelut ja tapahtumat, joita tarkastelin ja arvioin, olivat bänditapahtuma, bändikilpailu, bändikoulutus ja -kiertue, studiotyöskentely ja bändien treenitilat. Valitsin kyseiset näytteet siksi, koska ne kaikki ovat merkityksellisiä tamperelaisen nuoren bändiharrastuksen tukemiseen.

Tampereen kaupungin nuorisopalveluiden bänditoimintatarjonta on kattava kokonaisuus. Opinnäytteeni myötä toivon, että Tampereen kaupungin nuorisopalvelut kokoavat selkeän paketin nuorille nuorisopalveluiden bänditoiminta-tarjonnasta, jotta nuorten on helpompi aloittaa bändiharrastus nuorisopalveluiden tukemana.

Avainsanat: bänditoiminta, bändiharrastus, nuorisotyö, Tampereen kaupungin nuorisopalvelut

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: Culture

Degree programme: Degree Programme in Cultural Management

Specialisation: Socio-Cultural Work (Music)

Author/s: Pilvi Hokkanen

Title of thesis: Band services inside the youth work in Tampere

Supervisor(s): Jussi Kareinen

Year: 2013 Number of pages: 51 Number of appendices: -

The purpose of my thesis was to find out which band services youth work offer for their young customers in Tampere, and how those services could be improved. I also introduce some educational perspectives that playing in a band include.

I accomplished my research by interviewing youth workers of Tampere. I chose five different cases, which I studied in my work. The cases were band competition, band tour and band training, band event, studio, and training rooms, where you can play with the band. I chose these, because they all are important things for supporting young bands.

Band services in Tampere are a comprehensive package for young band players. It is hoped, that youth work in Tampere will compile a clear package about the band services, so the young players will be able to find easier the band services of Tampere.

Keywords: band work, band services, youth work, youth work in Tampere

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract.....	3
SISÄLTÖ.....	4
1 JOHDANTO.....	6
2 NUORISOTYÖ.....	8
2.1 Nuorisotyölaki.....	8
2.2 Nuorisotyö ja nuorisopolitiikka.....	9
2.3 Kulttuurinen nuorisotyö.....	10
2.3.1 Historia.....	10
2.3.2 Tavoitteet.....	10
2.3.3 Nuori Kulttuuri.....	11
3 NUORTEN BÄNDITOIMINTA.....	13
3.1 Louhimo.....	13
3.2 Bändisoitto peruskoulussa.....	13
3.3 Bändisoitto taiteen perusopetuksessa.....	14
3.3.1 Rythmi-instituutti.....	15
4 CASE BÄNDITOIMINTA TAMPEREEN KAUPUNGIN NUORISOPALVELUISSA.....	16
4.1 Tampereen kaupungin nuorisopalvelut.....	16
4.2 Bänditoiminta vuosina 2000–2012.....	17
4.2.1 Tampere Ilmiö.....	20
4.2.2 Polte.....	25
4.2.3 Band Tour.....	27
4.2.4 Studio.....	31
4.2.5 Nuorisopalveluiden soittotilat.....	32
5 BÄNDITOIMINNAN ANALYSOINTI JA KEHITTÄMINEN.....	39
5.1 Tampere Ilmiö.....	39
5.2 Polte.....	42
5.3 Band Tour.....	44
5.4 Studio.....	47

5.5 Nuorisopalveluiden soittotilat	48
5.6 Yhteenveto bänditoiminnan tarjonnasta, ja ideoita tulevaisuuteen.....	49
5.7 Lopuksi.....	50
LÄHTEET	52

1 JOHDANTO

Tein opinnäytetyöni tilaustyönä Tampereen kaupungin nuorisopalveluille. Tarkoituksena oli tarkastella Tampereen kaupungin nuorisopalveluiden tuottamia tapahtumia ja palveluita ulkopuolisen näkökulmasta. Rajasin aiheeni bänditoimintaan, koska olen itsekin viettänyt nuoruuteni bändisoiton merkeissä.

Opinnäytetyöni on selvitystyö Tampereen kaupungin nuorisopalveluiden tarjoamasta bänditoiminnasta sekä, kuinka bänditoimintaa tulisi kehittää. Esittelen työssä myös ajatuksiani siitä, miksi tapahtumia ja palveluita kannattaa tehdä, sekä mitä nuori saa ja oppii bändiharrastuksen kautta. Työssäni käytin mallina ja apuna Annimari Juvosen vuonna 2009 julkaisemaa selvitystä Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksen musiikkitoiminnasta *Moniäänistä nuorisotyötä* (Juvonen 2009).

Opinnäytetyöni on apuväline Tampereen kaupungin nuorisopalveluille. Tuottamaani tekstiä voi hyödyntää esimerkiksi netissä Nuorten Tampere – sivustolla luomalla sinne oman tietopaketin nuorisopalveluiden tuottamasta bänditoiminnasta. Työtäni voi käyttää myös uuden työntekijän perehdyttämiskansiona. Työstäni ilmenee millaisia, miksi ja millä eri tavoin bänditoimintaan pohjautuvia tapahtumia ja palveluita nuorisopalvelut ovat tuottaneet ja tuottavat edelleen.

Opinnäytetyöni teoreettisen kokonaisuuden avaava pääluku käsittelee yleisesti nuorisotyötä ja siihen pohjautuvaa lakia. Esittelen alalukuna myös kulttuurista nuorisotyötä, sen historiaa ja tavoitteita. Kulttuurisen nuorisotyön teoria on vahva pohja työlleni.

Toinen teoriaosuus käsittelee nuorten bänditoimintaa. Luvussa esittelen seinäjokisen rytmimusiikkiverkosto Louhimon toimintaa, joka on yksi valtakunnallisen Taikalamppu-verkoston keskuksista. Kolmannessa pääluvussa kerron myös, mitä bändisoitosta sanotaan musiikin perusopetuksen opetussuunnitelmassa, sekä mitä bändisoitto on taiteen perusopetuksessa, jossa tarkastelen tarkemmin Rythmi-instituutin toimintaa.

Neljännessä pääluvussa kerron Tampereen kaupungin nuorisopalveluista, sekä heidän bänditoiminnan historiasta vuosilta 2000–2012. Valitsin työhöni lähemmin tarkasteltaviksi viisi tapahtumaa ja palvelua, jotka olivat Tampere Ilmiö bändikilpailu, Polte bändikatselmus, Band Tour bändien koulutus ja kiertue kokonaisuus, studio sekä nuorisopalveluiden ylläpitämät soittotilat. Neljäs pääluku sisältää tarkemmin näiden palveluiden ja tapahtumien historiaa, kehityskaarta sekä nykyhetkeä.

Toteutin selvitystyöni haastatteluaineiston pohjalta. Haastattelin yhteensä yhdeksää Tampereen kaupungin nuorisopalveluiden työntekijää. Valitsin haastateltavat tapauskohtaisesti sen pohjalta, kenellä mistäkin asiasta on eniten tietoa ja uusinta tietoa. Haastattelut pidettiin yleensä työntekijän työpaikalla, esimerkiksi nuorisokeskuksessa. Haastatteluun meni aikaa puolesta tunnista puoleentoista tuntiin. Toteutin haastattelut hyvin vapaamuotoisesti. Haastattelu oli enemmänkin keskustelua kerronnallisesti ja muistelurikas hetki, jossa käytiin 1980-luvulla saakka.

Viimeisessä pääluvussa pohdin palveluiden kasvatuksellista näkökulmaa, teen yhteenvedon tarjottavasta paketista ja esitän omat kehitysideani. Tampereen kaupungin nuorisopalveluiden bänditoiminta sisältää vuonna 2012 Tampere Ilmiö bändikilpailun, studion käytön mahdollisuuden, useita soittotiloja sekä keikkojen tarjoamista nuorille bändeille.

2 NUORISOTYÖ

2.1 Nuorisotyölaki

Nuorisotyö on Suomessa lakiin perustuvaa ja se on säädetty kunnan toimialaan ja peruspalveluihin kuuluvaksi. Suomessa on ollut nuorisotyön lainsäädäntöä vuodesta 1972 lähtien. Nuorisotyölain nimi muutettiin vuonna 2006 nuorisolaiksi. Uusin nuorisolaki hyväksyttiin ja otettiin käyttöön vuonna 2011 (Aaltonen 2009, 17).

Vuonna 1972 tuli voimaan laki siitä, että kuntien nuorisotyöhön oli annettava valtionavustusta. Valtionavustus koski muun muassa nuorisotyöntekijöiden palkkoja, nuorisoyhdistysten toimintaa sekä kuntien nuorisokeskusten vuokria. Lain kohteena olevat nuoret määriteltiin tuolloin 7-24-vuotiaiksi. Vuonna 1985 nuorisotyölaki muutettiin alle 29-vuotiaita koskeviksi, jotta lainsäädännön piirissä saatiin säilytettyä tietyt opiskelijajärjestöt sekä nuorisoseuraliike (Aaltonen 2009, 17–19).

Vuonna 1995 nuorisotyön aluetta laajennettiin nuorisopolitiikkaan. Yhteiskunnan tehtäväksi määriteltiin nuorten kansalaistoiminnan edistäminen sekä elinolojen parantaminen. Uuden nuorisotyölain mukaan opetusministeriön kulttuuriministerin toimiala vastasi nuorisotyön yleisestä johdosta ja sen kehittämisestä, ja lääninhallitus toimi nuorisotoimen aluehallintoviranomaisena (Aaltonen 2009, 20–22).

Vuonna 2006 nuorisotyölaki muutti nimeään nuorisolaiksi, koska nuorisotyö ja nuorisopolitiikka määriteltiin laissa erikseen. Uusin nuorisolaki tuli voimaan 2011 tammikuussa. Lain tarkoitus on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, yhteisvastuu, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, monikulttuurisuus ja kansainvälisyys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen (Aaltonen 2009, 24–25).

2.2 Nuorisotyö ja nuorisopolitiikka

Nuorisotyö on jaettu Suomessa nuorten omaan kansalaistoimintaan, sekä yhteiskunnan toimenpiteisiin parantaa nuorisotoimintaa. Nuorisotyö- ja politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin ja opetusministeriöllä on vastuu niiden kehittämisestä. Nuorisotyötä toteuttaa myös nuorisoyhdistykset ja nuorisotyötä tekevät järjestöt (Aaltonen 2009, 67).

Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, harrastusmahdollisuudet ja toiminta nuorisokeskuksissa, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä nuorten työpajapalvelut (Aaltonen 2009, 67). Esimerkiksi Tampereen nuorisopalvelut tarjoavat työpajapalveluita 18–25-vuotiaille työttömille nuorille Pajasto -nimisessä työpajassa Monitoimitalo 13:ssa (Nuorten Tampere [Viitattu 27.12.2012]).

Nuorisotyötä voidaan tehdä yhteistyönä kouluyhteisöjen, paikallisten viranomaisten ja muiden nuorisoyhdistysten, kuten 4H:n kanssa (Aaltonen 2009, 67). Yhteistyö on esimerkiksi koululaisten iltapäivätoimintaa, yhteisiä tapahtumia, sekä kehityskeskusteluita alueen parantamiseksi. Tampereen nuorisopalvelut ovat jo toistamiseen toteuttaneet Yövuoro -toimintaa, eli katupartiota, muun muassa koulujen päätöspäivänä yhteistyössä poliisin kanssa (Nuorten Tampere [Viitattu 27.12.2012]).

Nuorisotyön ammatillista koulutusta voi opiskella kolmessa eri tasossa. Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen perustutkinto on mahdollista suorittaa peruskoulun- tai ylioppilastutkinnon jälkeen. Tutkinto on toisen asteen -, opistotasoinen koulutus. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelman voi suorittaa ammattikorkeakouluissa. Tutkinnosta valmistuu yhteisöpedagogiksi (Opintoluotsi [Viitattu 9.1.2013]). Tampereen yliopistossa voi opiskella nuorisotyön ja nuorisotutkimuksen maisteriopintoja (Tampereen yliopisto [Viitattu 9.1.2013]).

2.3 Kulttuurinen nuorisotyö

2.3.1 Historia

Kulttuuri on ollut nuorisotyössä mukana alusta alkaen. Järjestötoiminta, kerhot, kuorot sekä näytelmä- ja tanssiryhmät ovat koonneet nuoria yhteen. Kulttuurinen nuorisotyö on hakenut paikkaansa 1990-luvulta lähtien. Se mainitaan vuoden 2006 nuorisolaissa ensimmäistä kertaa erikseen. Kulttuurinen nuorisotyö on taistellut asemastaan, koska se on usein mielletty pelkästään yhdeksi työvälineeksi muiden joukossa (Aho ym. 2009, 39).

Kulttuurinen nuorisotyö on kehittynyt harrastustoiminnan ja yhteisöllisyyden tarpeesta. Sotien jälkeen nuorilla oli paljon patoutunutta tarvetta harrastaa ja olla yhdessä. Nuorten seurustelun tarve oli suuri, ja siihen oli järjestettävä koko ajan enemmän virikettä ja mahdollisuuksia. Keskeistä olivat näytelmät, musiikki, yhteislaulut, tanhut sekä joukkuevoimistelu. Toiminta oli täysin omaehtoista ja omatoimista (Aho ym. 2009, 41).

Näytelmätoiminta oli sotien jälkeisinä vuosina laajinta kulttuurista nuorison harrastetoimintaa. Musiikki mielletään nykypäivänä suosituimmaksi ja näkyvimmäksi kulttuuriseksi toiminnaksi, mutta se nousi voimakkaammin esiin vasta 1960-luvulla, kun Suomeen laajentui musiikkioppilaitosverkosto, ja koulutustarjonta monipuolistui (Aho ym. 2009, 47).

2.3.2 Tavoitteet

Kulttuurisen nuorisotyön tavoitteena on kehittää nuorisotyön kulttuurista sisältöä ja siihen liittyviä toimintamenetelmiä ja – tapoja (Vehkalahti, 2006). Tavoitteena ovat myös sekä yhteisöllisyyden kasvu, että yksilön luovuuden kehittäminen. Nuoret luovat uusia kontakteja samalla kun oppivat jotain uutta (Aho ym. 2009, 39).

Kulttuurinen nuorisotyö on nuoren identiteetin tukemista, ja elämänhallinnan vahvistamista kulttuuriharrastusten ja mielekkään kulttuurisen toiminnan avulla

(Vehkalahti, 2006). Kulttuurinen nuorisotyö perustuu siihen, että nuorelle annetaan vastuuta omassa kiinnostuksen kohteessaan, ja tämä toimintatapa kasvattaa nuoren itsetuntoa (Aho ym. 2009, 48–49). Työllä tuetaan nuoren kasvua aktiiviseksi kansalaiseksi, joka tarkoittaa prosessia, jossa nuori rakentaa itselleen identiteettiä, kokeilee ja ilmaisee sitä, sekä muodostaa käsityksen itsestään (Vehkalahti, 2006).

Kulttuurisen nuorisotyön näkemys peilaa sosiaalisen nuorisotyön tavoitetta vahvistaa minäkuvaa (Aho ym. 2009, 39). Nuoret rakentavat identiteettiään kulttuurisin menetelmin, ja heitä herätellään tunnistamaan omat kulttuuriset osaamisensa sekä kehittämään niitä. Keskeistä tekemisessä on kohdata niin onnistumisen tunne, kuin epäonnistumisenkin tuoma mahdollinen häpeä (Aho ym. 2009, 48–49). Kulttuurinen nuorisotyö luo kanavia mielikuvituksen kehittämiseksi ja vahvistaa nuoren ilmaisutaitoja, sekä luovaa osaamista (Vehkalahti, 2006).

Kulttuuri ja taide voivat olla myös elämänhallinnan apuvälineitä (Aho ym. 2009, 39). Kulttuurisesta nuorisotyöstä on muodostunut tietoinen menetelmä, jonka avulla vaikutetaan nuorten syrjäytymiseen. Tärkeää kulttuurisessa nuorisotyössä on ennaltaehkäistä ongelmia ja voimaannuttaa nuoria ottamaan vastuuta elämästään (Aho ym. 2009, 48–49).

2.3.3 Nuori Kulttuuri

Nuorten kulttuuri- ja harrastustoimintaa on tuettu ja esitelty jo vuodesta 1921, jolloin Nuoren Voiman Liitto järjesti ensimmäiset kulttuurikilpailut. Vuonna 1947 järjestettiin valtakunnalliset Suomen Nuorison Kulttuurikilpailut (Aho ym. 2004, 69). 1970-luvulla järjestettiin kulttuurikilpailut nimellä Nuorison taidetapahtuma. Tapahtuma oli avoin kaikille 10–25-vuotiaille nuorille. Tapahtumassa esiteltiin eri harrastustoimintaa, kuten teatteria, musiikkia ja liikuntaa (Aho ym. 2004, 76).

2000-luvun jälkeen Nuorison taidetapahtuman nimeksi tuli Nuori Kulttuuri. Tapahtuman lähtökohtana on edelleen tukea ja esitellä nuorten harrastustoimintaa. Tapahtuman pääpaino on aluetapahtumissa, ja niiden

toivotaan toimivan nuorten kohtaustapahtumana. Tapahtuman koordinoinnista vastaavat opetusministeriö sekä Nuori Kulttuuri – toimikunta ja – toimisto (Aho ym. 2004, 79).

3 NUORTEN BÄNDITOIMINTA

3.1 Louhimo

Suomessa toimii valtakunnallinen lasten kulttuurikeskusten Taikalamppu-verkosto, jossa lapset ja nuoret pääsevät toteuttamaan itseään ja ideoitaan taiteellisten menetelmien kautta. Taikalamppu-verkostoon kuuluu 11 eri puolella Suomea toimivaa Taikalamppu-keskusta, joissa kehitetään lasten- ja nuorten kulttuuritoimintaa. Jokaisella toimipisteellä on oma alueellinen kehittämistehtävänsä (Taikalamppu [viitattu 2.1.2013]).

Louhimo on yksi Taikalamppu-verkostossa mukana olevista keskuksista. Opetus- ja kulttuuriministeriö on nimennyt Louhimon kehittämistehtäväksi rytmimusiikin. Louhimo on Seinäjoen kaupungin kulttuuritoimen hallinnoima lasten- ja nuorten rytmimusiikkiverkosto. Toiminnan tavoitteena on antaa lapsille ja nuorille hyviä kokemuksia musiikista, sekä tukea nuoria, alueellisia soittajia ja bändejä (Louhimo [9.1.2013]).

Louhimon järjestämää toimintaa ovat muun muassa alakoululaisille järjestettävä innoittava bänditoiminta, nuorten soittajien kouluttaminen, erilaiset esiintymistilaisuudet nuorille, musiikkisisältöisten menetelmäoppaiden julkaisutoiminta, sekä erityisryhmien parissa tehtävä voimauttava bändityöskentely. Louhimo ylläpitää myös oman alueensa bändirekisteriä kotisivuillaan, jolla he pyrkivät tarjoamaan apua rekisteröityneille bändeille, esimerkiksi koulutuksien, soittotiloja ja keikkojen muodossa (Louhimo [9.1.2013]).

3.2 Bändisoitto peruskoulussa

Viimeisin opetushallituksen hyväksymä perusopetuksen opetussuunnitelma tuli voimaan 16.1.2004. Perusopetuksen opetussuunnitelma sisältää ainekohtaisesti tarkan selostuksen kunkin aineen tavoitteista ja sisällöstä. Musiikin perusopetuksen opetussuunnitelman mukaan jokainen peruskoulun käynyt oppilas

osallistuu peruskoulun aikana bändisoittoon, josta käytetään opetussuunnitelmassa ilmausta yhteissoitto (Opetushallitus [viitattu 27.12.2012]).

Musiikin 1-4 -vuosiluokkien perusopetuksen tavoitteisiin kuuluu yhteissoiton osalta se, että oppilas oppii toimimaan vastuullisesti musisoivan ryhmän jäsenenä. Opetuksen keskeiseen sisältöön kuuluu yhteissoittoon valmentavia harjoituksia. 4. luokan päättyessä oppilaan tulee osata toimia musisoivan ryhmän jäsenenä ja ottaa huomioon muut ryhmän jäsenet (Opetushallitus [viitattu 27.12.2012]).

Musiikin perusopetuksen 5-9 -luokkalaisten tavoitteina on muun muassa se, että oppilas ylläpitää ja kehittää osaamistaan musiikillisen ilmaisun eri alueilla musisoivan ryhmän jäsenenä toimien. Oppilas hallitsee rytmi-, melodia- tai sointusoittimen perustekniikan, sekä osaa kuunnella sekä omaa, että muiden tuottamaa musiikkia, niin, että pystyy soittamaan muiden kanssa. Opetussuunnitelman keskeisenä sisältönä mainitaan, että oppilaille tulee teettää yhteissoittotaitoja kehittäviä harjoituksia. Yhteissoitto kehittää sosiaalisia taitoja, kuten vastuullisuutta ja rakentavaa kriittisyyttä (Opetushallitus [viitattu 27.12.2012]).

3.3 Bändisoitto taiteen perusopetuksessa

Suomessa taiteen perusopetusta tarjoavat esimerkiksi eri kuntien kansalaisopistot, sekä musiikkiopistot. Taiteen perusopetusta antavia opistoja ovat muun muassa Tampereella Musiikkiopisto Rocks (Musiikkiopisto Rocks [viitattu 9.1.2013]), jossa tarjotaan esimerkiksi kevyen musiikin bändiohjausta, sekä Pirkanmaan musiikkiopisto, jossa pop/jazz-linjalla on tarjolla yhteismusisointia (Pirkanmaan musiikkiopisto [viitattu 9.1.2013]).

Taiteen perusopetus on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää, eri taiteenalojen opetusta (Opetushallitus [viitattu 9.1.2013]). Opetus on koulun ulkopuolista ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua taidekasvatusta (Opetus- ja kulttuuriministeriö [9.1.2013]). Taiteen perusopetus antaa oppilaalle valmiuksia

ilmaista itseään ja hakeutua asianomaisen taiteenalan koulutukseen (Opetushallitus [Viitattu 9.1.2013]).

Taiteen perusopetusta annetaan musiikissa joko laajan tai yleisen oppimäärän mukaan. Musiikin laajan oppimäärän mukainen taiteen perusopetus ohjaa oppilaita keskittyneeseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn, sekä antaa valmiuksia musiikkialan ammattiopintoihin. Opinnot rakentuvat varhaisiän musiikkikasvatuksen, musiikin perustason ja musiikkiopistotason opinnoista. Laajan oppimäärän opetusta antavat yleensä musiikkioppilaitokset. Yleisen oppimäärän mukaisessa taiteen perusopetuksessa opiskelun tavoitteet asetetaan oppilaiden henkilökohtaisten tavoitteiden pohjalta. Opiskelussa pidetään tärkeinä yhdessä opiskelua ja oppimista (Opetushallitus [Viitattu 9.1.2013]).

3.3.1 Rytmi-instituutti

Seinäjoella toimiva Rytmi-instituutti on vuonna 1990 perustettu populaarimusiikin koulutus- ja tutkimuslaitos. Instituutin tehtäviin kuuluu muun muassa järjestää populaarimusiikin koulutusta sekä paikallisella, että valtakunnallisella tasolla. Rytmi-instituutin tavoitteena on kehittää populaarimusiikin opetusmenetelmiä. Rytmi-instituutti järjestää viikoittain soitinopetusta ja bändiohjausta (Rytmi-instituutti [Viitattu 9.1.2013]).

Rytmimusiikin opintojen aloituksen edellytyksenä on lapsen ja nuoren oma henkilökohtainen kiinnostus ja halu. Rytmimusiikin taiteen perusopetuksen pääpaino on rytmimusiikin ryhmä- ja bändiopetuksessa. Opetus on jaettu eri tasoihin bändin kehityskaarta noudattaen.

Eri tasojen opetussuunnitelma rakennetaan siten, että se tukee yhtyeen kehittymistä sekä oman instrumentin opiskelua. Oppilas saa myös kokemusta rytmimusiikin perinteistä ja lajeista. 5-7 – vuotiaille annetaan rytmimusiikin varhaiskasvatusta. 7-9-vuotiaille tarjotaan valmiuksia yhtyeopiskeluun. Seuraavilla tasoilla jokainen bändin jäsen on valinnut oman soittimensa ja opintoihin kuuluu sekä yhtye-, että yksityissoittotunteja (Rytmi-instituutti [Viitattu 9.1.2013]).

4 CASE BÄNDITOIMINTA TAMPEREEN KAUPUNGIN NUORISOPALVELUISSA

4.1 Tampereen kaupungin nuorisopalvelut

Tampereen kaupungin nuorisopalvelut tukevat lasten ja nuorten kasvua. Nuorisopalveluiden tehtäviin kuuluu tuottaa nuorten harrastus- ja vapaa-ajan palveluita, osallisuus- ja vaikuttamispalveluita sekä erityisnuorisotyötä. Nuorisopalvelut järjestävät ennaltaehkäisevää ja oppimiseen kannustavaa toimintaa (Nuorten Tampere [Viitattu 27.12.2012]).

Nuorisopalvelut jaetaan alueellisiin ja keskitettyihin palveluihin. Alueelliset palvelut koostuvat neljästä eri alueesta: läntinen, eteläinen, koillinen sekä kaakkoinen osa. Tampereella on 12 nuorisokeskusta eri puolella kaupunkia, joissa tarjotaan toimintaa 9-17-vuotiaille lapsille ja nuorille. Keskitettyihin palveluihin kuuluu kulttuurinen nuorisotyö, erityisnuorisotyö, kesäajantoiminta, sekä nuorten osallisuus- ja vaikuttamispalvelut (Nuorten Tampere [Viitattu 27.12.2012]).

Kulttuurinen nuorisotyö tukee nuoren identiteetin kehittymistä ja kokemuksellista oppimista kulttuurin avulla. Tampereella halutaan tukea erityisesti nuorten omien kulttuurien ja marginaalitaiteiden esille tuomista, ja tarjota nuorille mahdollisuuksia toteuttaa omia ideoitaan ja projekteja. Kulttuuriseen nuorisotyöhön kuuluu erilaisia tapahtumia, kuten Chill House ja Kult Tour, ja toimintaa Tampereen nuorisoteatterista monikulttuuriseen nuorisotyöhön (Nuorten Tampere [Viitattu 27.12.2012]).

Erityisnuorisotyöhön kuuluu nuorisokeskustoiminta, alueelliset nuorisopalvelut, sosiaalinen vahvistaminen, sekä ennakoiva päihdetyö. Erityisnuorisotyötä tehdään paljon yhteistyönä eri toimijoiden kanssa, kuten seurakunnan, järjestöjen, koulujen, poliisin sekä sosiaali- ja terveystoimen työntekijöiden kanssa. Tarkoituksena on tukea nuoria erilaisissa elämään liittyvissä ongelmatilanteissa, kuten ihmissuhteiden vahvistaminen ja päihteiden käyttö (Nuorten Tampere [Viitattu 27.12.2012]).

Nuorisopalveluiden kesäajantoiminta sisältää lasten- ja nuortenleiritoimintaa, jota järjestetään nuorisopalveluiden omassa leirikeskuksessa Ylöjärven Antaverkassa. Toimintaa alle 10-vuotiaille järjestetään lasten liikennepuistossa Tampereen Kalevassa (Nuorten Tampere [Viitattu 27.12.2012]).

Lasten Parlamentti ja Tampereen Nuorisofoorumi pyrkivät kehittämään lasten ja nuorten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Heidän tehtäviin kuuluu myös yhteistyö koulujen- ja oppilaitosten kanssa (Nuorten Tampere [Viitattu 27.12.2012]).

Monitoimitalo 13 on syksyllä 2012 Tampereen keskustaan avattu nuorten toimintakeskus, jossa järjestetään tapahtumia, muun muassa diskoja ja bändi-iltoja. Aiemmin samankaltainen tila keskustassa oli nimeltään Vuoltsu (Nuorten Tampere [Viitattu 27.12.2012]).

4.2 Bänditoiminta vuosina 2000–2012

Tampereen kaupungin nuorisopalveluilla on vahva bänditoiminnallinen kulttuuri, ja toiminta on ollut ja on edelleen hyvin musiikkipainotteista. Nuorisopalvelut Tampereella panostavat nuoriin bändeihin tarjoamalla musiikkialankoulutusta, esiintymiskokemusta, bändikilpailuja ja -katselmuksia, soittotiloja, sekä studion käytön mahdollisuuden. Vuonna 2000 Tampereen kaupungin kulttuuritoimen nuorisopalvelut sekä Merceedee's Tuotanto Ky perustivat yhteistyössä nuorille tarkoitetun rock-klubin nimeltä Roktori. Klubi oli pystyssä puolitoista vuotta ja sen ajan nuorisobändeistä koostettiin levy (Arkistomateriaali 2000–2012).

Jukka Etu-Seppälä (2012) on aloittanut Tampereen kaupungin nuorisopalveluilla vuoden 2000 marraskuussa nuorisopalveluiden läntisen alueen toimintojen vastaavana nuoriso-ohjaajana. Etu-Seppälä on toiminut nuorten toimintakeskus Vuoltsun toiminnanjohtajana ja työskentelee nykyisin samoissa tehtävissä Monitoimitalo 13:ssa.

2000-luvun alussa nuorisopalveluilla ei ollut erikseen henkilöä, joka vastaisi pelkästään nuorten tapahtumien järjestämisestä (Etu-Seppälä 2012). Eri nuorisokeskuksissa järjestettiin tapahtumia, kuten bändi- ja diskoiltoja

nuorisokeskuksen työntekijöistä riippuen. Etu-Seppälän vastuulle lisättiin myös myöhemmin myös nuorisopalveluiden tapahtumat ja bänditilat.

Vuonna 2001, Etu-Seppälän johdolla, läntisen alueen nuorisopalveluiden toimijat alkoivat järjestää diskoja ja bändi-iltoja nuorten toimintakeskus Vuoltsulla sillä periaatteella, että joka toinen viikko pidettiin disko ja joka toinen viikko bändi-ilta. **Diskot** tunnettiin nimellä **Line** ja **bändi-illat** nimellä **Live**. Tällöin myös Tampereen Nuorisofoorumi järjesti ensimmäistä kertaa bändikilpailun nimeltä **Tampere Ilmiö**.

Nuorisopalveluiden tapahtumatoiminta alkoi vähitellen kasvaa, ja mukaan tuli tapahtumien päihteettömyys, joka tarkoitti sitä, että asiakkaat puhallutettiin ovella (Etu-Seppälä 2012). Tapahtumat järjestettiin yleensä myös maksuttomina.

Vuosina 2003–2004 nuorisopalvelut kokeilivat ensimmäisten isompien keikkojen järjestämistä (Etu-Seppälä 2012). Ensimmäiset **koulujenpäättäjäiset** isolla mittakaavalla järjestettiin 2003. Yritysyhteistyö tuli kuvioihin mukaan, ja Aamulehti rahoitti koulujen päätösjuhlien esiintyjä, sekä mainosti tapahtumaa lehdessä. Koulujenpäättäjäiset, jotka tunnettiin nimellä **Summer Live**, oli kaksipäiväinen viikonlopputapahtuma, joka järjestettiin Pakkahuoneella. Perjantaina pääsi esiintymään nuoria bändejä, ja illan päätti pääesiintyjä. Lauantaina oli pelkästään isoja nimiä, joilla pyrittiin saamaan nuoret paikalle.

Alive-konsertit tulivat uudeksi tapahtumasarjaksi vuonna 2006. Konsertit järjestettiin Tampere-talossa yhteistyössä Aamulehden kanssa. Tapahtuman ideana oli, että nuoret bändit pääsevät soittamaan isolla lavalla isolle yleisölle (Etu-Seppälä 2012). Tapahtumassa oli iso nimibändi sekä pari nuorta bändiä lämmittelijänä.

Koulujen päättäjäisiä järjestettiin monena vuonna, ja **Polte** bändikatselmus oli jatkoa tapahtumalle (Etu-Seppälä 2012). Sitä järjestettiin kaksi kertaa, vuosina 2010 ja 2011. Katselmuksen tarkoituksena oli, että yleisö pääsi nettiäänestyksen kautta vaikuttamaan siihen, mitkä nuoret bändit esiintyvät Pakkahuoneella.

Nuori kulttuuri -tapahtumaa on järjestetty jo kymmeniä vuosia, ja Pirkanmaalla järjestetään vuosittain aluetapahtuma teeman mukaisesti (Etu-Seppälä 2012).

Vuonna 2012 Nuori Kulttuuri -tapahtuman teemana oli musiikki, ja Pirkanmaan Nuori Kulttuuri aluekarsinnoista valittiin bändit Turun valtakunnalliseen Nuori Kulttuuri Sounds -bändikatselmukseen.

Band Touria järjestettiin kolmena vuotena, 2009, 2010 ja 2011. Se oli jatkumoa Tampere Ilmiö bändikilpailulle. Tarkoituksena oli saada nuoret bändit valjastettua pitempiaikaisesti nuorisopalveluiden bänditoimintaan, sekä antaa paremmat eväät nuorille bändeille (Etu-Seppälä 2012). Band Tour sisälsi nuorille soittajille musiikkialankoulutusta, sekä esiintymiskiertueen ympäristökuntien kanssa.

Nuorisopalveluiden **bändien harjoitustilatarjonta** on ollut vaihtelevaa. 2000-luvun alussa Tampereen keskustan linja-autoaseman kellarissa oli noin seitsemän soittotilaa ja Kaukajärvellä parhaimmillaan 15 bändikämpää (Etu-Seppälä 2012). Nykyisin nuorisopalveluiden hallinnoimia bändikämppejä on Kaukajärvellä neljä sekä Tesoman, Annalan ja Linnainmaan nuorisokeskuksissa on omat soittotilansa, jotka ovat kyseisten nuorisokeskusten hallinnoimat. Toimintaa niissä toteutetaan ohjaajien laatimien sääntöjen ja rutiinien mukaisesti.

Etu-Seppälä (2012) kertoo, että treenikämppekyselyitä ei ole tullut enää kahteen vuoteen, kun taas keikkakyselyitä tulee aiempaa enemmän. Nuorilla bändeillä on hyvin vähän keikkamahdollisuuksia Tampereella. Nuorisopalvelut ovat isossa asemassa keikkatarjoajana nuorille niin nuorisokeskuksissa kuin isommissakin tapahtumissa Tampereella (Etu-Seppälä 2012).

Syksyllä 2012 nuorten monitoimitila **Vuoltsu** muutti, ja uusi tila nimettiin **Monitoimitalo 13**:ksi. Monitoimitalo 13:ssa järjestetään **K-13** klubeja, samalla periaatteella kuin Vuoltsulla aikoinaan Line ja Live tapahtumia (Etu-Seppälä 2012). Nuorten talvifestivaali **Chill House** järjestetään vuonna 2013 Monitoimitalo 13:ssa, sekä Pakkahuoneella.

Monitoimitalo 13:en avattiin uusi nuorisopalveluiden ylläpitämä studio. Studiassa nuoret voivat käydä äänittämässä korvausta vastaan omaa bändisoittomateriaaliaan. Aluksi studiotoimintaa oli Helapuiston nuorisokeskuksessa (Etu-Seppälä 2012). Studion käyttö Helapuiston nuorisokeskuksessa oli rajoittunutta, koska sitä ei pystynyt käyttämään

nuorisokeskuksen aukioloaikoina. Studiotilaa pystyi hyödyntämään tuolloin kuitenkin bändisoittotilana.

Tänä päivänä Jukka Etu-Seppälä (2012) toimii Monitoimitalo 13:n toiminnanjohtajana. Etu-Seppälä kertoo, että Monitoimitalo 13:n suosio on kasvanut räjähdysmäisesti. Nuorilla on uusi vapaa-ajanviettopaikka hyvine puitteineen. Etu-Seppälä arvioi, että hänen tapahtumatoiminnassa mukana olleina vuosina, seitsemän ja puolen vuoden aikana, järjestettiin 300 tapahtumaa nuorille. Erilaisia nuoria yhtyeitä hänen työhistoriassaan on kiertänyt noin 90 alkaen pikkubändeistä isoihin nimibändeihin.

4.2.1 Tampere Ilmiö

Tampere Ilmiö on Tampereen kaupungin nuorisopalveluiden ylläpitämä bändikilpailu, jota on järjestetty Tampereella vuodesta 2001 (Arkistomateriaali 2000–2012). Kilpailuun on osallistunut 12 vuoden ajalta arviolta 150 nuorta yhtyettä. Kilpailun elinkaari on ollut pitkä ja värikäs. Tekniikka, työntekijävaihdokset, sekä nuorisokulttuuri ovat vaikuttaneet kilpailun luonteeseen yli kymmenen vuoden ajan, ja tekevät sitä edelleen.

Tampere Ilmiön tuotannon runko on pysynyt vuosien saatossa samankaltaisena. Bändejä haetaan markkinoinnin kautta osallistumaan kilpailuun. Kilpailu on suunnattu 13–17-vuotiaille pirkanmaalaisille nuorille. Osallistumiseen riittää, että puolet bändin jäsenistä kuuluu kyseiseen ikäryhmään. Alkuvuosina kilpailua järjestettiin vain tamperelaisille nuorille. Kilpailun ikämääritelmä on muuttunut lähes vuosittain, mutta ei mainittavan radikaalisti.

Kaikista osallistuneista bändeistä on vuosien varrella valittu demojen ja hakukirjeiden perusteella tietty määrä bändejä jatsoon. Vuoteen 2009 saakka nuoret tapahtuman järjestäjät valitsivat itse bändit finaaliin. Vuodesta 2010 lähtien on järjestetty esikarsintatapahtuma, josta tuomarit valitsevat bändit jatsoon.

Tuomareina Tampere Ilmiössä ovat toimineet useammat eri musiikkilehtien toimittajat, bändien keulakuvat ja soittajat, sekä nuorten edustajat. Palkinnoksi

kilpailusta on yleisimmin annettu studioaikaa. Tampere Ilmiö on savuton, päihteetön, sekä ilmainen tapahtuma.

Tampere Ilmiön historia voidaan jakaa kolmeen eri ajanjaksoon. Vuosina 2001–2007 tapahtuman tuottivat Tampereen nuorisofoorumin nuoret. Kilpailu järjestettiin Vanhan kirjastotalon puistolavalla aina toukokuussa, lukuun ottamatta vuotta 2002, jolloin tapahtuma oli elokuun lopussa. 2008–2010 tapahtuman järjestämisestä vastasivat nuorisopalveluiden tapahtumaryhmän nuoret. 2008 Tampere Ilmiö järjestettiin kesäkuun lopussa nuorten toimintakeskus Vuoltsulla, ja 2009 bändikilpailu liitettiin nuorten talvifestivaali Chill Housen yhteyteen, jonka ajankohta on talviloma. 2010 järjestettiin ensimmäistä kertaa alueelliset karsinnat, joista valittiin bändit finaaliin. 2011 lähtien tapahtumaa ovat tuottaneet nuorisopalveluiden työntekijät, mutta nuoret ovat yhä apuna tapahtuman järjestämisessä.

Vuodet 2001–2007

Tampere Ilmiö syntyi nuorten omasta ideasta. Nuorisofoorumin nuoret halusivat oman toimikunnan, joka järjestää tapahtumia, ja 2000-luvun alussa nuorisofoorumien vaikuttaminen oli enemmän toiminnallista (Laukamo 2012). Bändikilpailut olivat nousemassa muotiin, niille oli tarvetta ja nuorisovaltuustot ympäri Suomen järjestivät niitä.

Tampere Ilmiön alkuperäinen tavoite oli vauhdittaa Nuorisofoorumin tekemää kuntalaisaloitetta, jossa toivottiin kaupungilta lisää harjoitustiloja tamperelaisille nuorille bändeille (Arkistomateriaali 2000–2012). Vielä vuoden 2003 tapahtuman yleisön joukossa kiersi lista, johon kerättiin nimiä adressin tapaan harjoitustiloja koskien, mutta ajatus vähitellen haihtui taustalta. Tampere Ilmiön päätavoitteena oli, että nuoret bändit pääsivät esiintymään, sekä näyttämään kykyjään, kun taas yleisö pääsi ilmaiseksi kuuntelemaan bändejä.

Ensimmäiseen vuoden 2001 Tampere Ilmiö kilpailuun tuli yhteensä 14 demoa, joista yksi hyllytettiin ulkopaikkakuntalaisena bändinä. Kilpailun palkintona oli tuolloin 500 markan (83e) lahjakortti Soitinkeskukseen (Arkistomateriaali 2000–

2012). Kilpailun voitti Bloodpit, ja finaalissa kilpaili maailmallakin tunnettu Negative. Yleisömääräksi arvioitiin noin 300 henkilöä.

Vuosina 2001–2003 tapahtuman yhteistyökumppanina toimi Mercedee´s Tuotanto Ky, joka hoiti tapahtuman äänentoiston, sekä mainosten suunnittelun. Vuonna 2003 finaaliin valitut bändit pääsivät Mercedee´s Tuotanto Ky:n järjestämään koulutukseen ”*Varjoista parrasvaloihin - johdatus popteollisuuteen*”. Koulutus sisälsi tietoa levy-yhtiöiden toiminnasta, sekä opasti bändin oman musiikin esilletuomista ja markkinointia (Arkistomateriaali 2000–2012). Koulutus jäi kertaluontoiseksi kokeiluksi, koska bändit eivät olleet koulutuksessa aktiivisesti mukana.

Päivi Laukamo toimi tapahtumaa järjestäneen nuorisoryhmän ohjaajana vuosina 2004–2007. Nuoret tekivät omien kykyjensä mukaan tuotannon markkinoinnin ja tapahtumapaikan suunnittelun, sekä hankkivat mahdolliset sponsorit ja pääesiintyjät (Laukamo 2012). Laukamo (2012) vastasi muun muassa lupa-asioista, sekä äänentoiston hankkimisesta. Tärkeintä Laukamon (2012) roolissa oli viedä asiaa eteenpäin; mitä järjestelyitä tapahtuman suhteen on tehty, ja mitä tulee vielä tehdä, jotta tapahtuma onnistuu. Tapahtumaa oli järjestämässä joka vuosi uudet nuoret.

Vuonna 2004 kilpailu laajennettiin ensimmäistä kertaa pirkanmaalaisillekin bändeille, ja vuonna 2006 se järjestettiin ulkoilmatapahtumana viimeisen kerran. Vanhan Kirjastotalon puistolava oli tapahtumapaikkana arveluttava (Laukamo 2012). Yleisön saaminen tapahtumaan riippui paljolti säästä. Tapahtuman kävijämäärää pystytään vain arvioimaan, koska yleinen puisto oli keskustorin vieressä, eikä tapahtumapaikkaa ollut aidattu. Ohikulkijat saattoivat jäädä hetkeksi kuuntelemaan, ja lähtivät kappaleen jälkeen pois. Laukamon (2012) mielestä paikka oli ongelmallinen järjestää nuorisotapahtuma, koska paikalle tuli helposti myös ”laitapuolen kulkijoita”, jotka eivät osanneet käyttäytyä.

Vuonna 2007 Tampere Ilmiötä ei järjestetty. Nuoret tapahtumaryhmäläiset suunnittelivat tapahtumaa, kuten aiemminkin, mutta Päivi Laukamon (2012) mukaan nuorten ideat olivat liian vauhdikkaita, epärealistisia eikä taloudellisesti

toteutettavissa. Ohjaajana Laukamo (2012) pyrki jarruttamaan nuorten ideoita, mutta nuoret halusivat viedä omaa näkemystään eteenpäin, jota ei saatu kasattua tapahtuman muotoon. Tapahtumaprosessista käytiin rakentava palautekeskustelu nuorten kanssa, ja kokemus oli hyvin opettava nuorille tapahtumanjärjestäjille (Laukamo 2012). Nuorisopalveluiden työntekijät eivät tässä tapauksessa alkaneet järjestää tapahtumaa keskenään nuorten puolesta, koska vastuu tapahtumasta oli alusta loppuun nuorilla.

Vuodet 2008–2010

Vuonna 2008 Päivi Laukamon ideasta ja aloitteesta luotiin nuorisopalveluiden tapahtumaryhmä. Laukamo (2012) koki raskaaksi sen, että hänen työvastuunaan oli sekä nuorten vaikuttaminen että tapahtumajärjestäminen, eikä aika riittänyt molempiin. Laukamolla oli vahva tunne siitä, että nyt oli aika keskittyä pelkästään vaikuttamispuoleen. Tapahtumaryhmän myötä nuoria koulutettiin tapahtumanjärjestäjiksi, jossa oli tukena useampi aikuinen.

2008 vuoden Tampere Ilmiö järjestettiin nuorten toimintakeskus Vuoltsulla kesäkuun lopussa ensimmäistä kertaa valtakunnallisena. Bändikilpailuun sai osallistua kaikki alle 25-vuotiaat. Finaalissa soitti kuitenkin vain yksi bändi Pirkanmaan ulkopuolelta (Arkistomateriaali 2000–2012).

Viimeinen demokarsintamallilla toteutettu Tampere Ilmiö järjestettiin vuonna 2009 Tampere-talon Sorsapuistosalissa. Tapahtuman ajankohta ja paikka muuttuivat radikaalisti. Finaali liitettiin talvifestivaali Chill Housen yhteyteen, joka oli uusi nuorten tapahtuma Tampereella. Uutta särmää kilpailuun toi myös se, että tuomarit valitsivat finaalibändeistä kolme uuteen nuorisopalveluiden kehittämään Band Tour -konseptiin, joka sisälsi musiikkialankoulutusta sekä pääsyn seutukunnalliselle esiintymiskiertyelle.

Tampere Ilmiön kymmenvuotisen juhlavuoden kunniaksi, 2010 järjestettiin ensimmäiset alueelliset bändikarsinnat, joista kuusi bändiä valittiin finaaliin. Esikarsinnat oli tarkoitus järjestää kolmessa erässä rajaten ne musiikkityylien mukaan. Tesoman nuorisokeskuksessa tyylilajeina olivat rock, metalli, hevi ja

punk. Kupolin nuorisokeskuksessa lajeina olivat rap, beatbox ja r'n'b. Linnainmaan nuorisokeskuksessa musiikkityyleinä olivat pop, jazz sekä reggae.

Kupolin nuorisokeskus jäi pois osallistuneiden bändien musiikkisuuntauksien takia, ja bändit jaettiin puoliksi Linnainmaan ja Tesoman nuorisokeskuksiin. Bändeistä lähes kaikki edustivat rock, metal, heavy ja punk musiikkityylejä. Bändin esitys sai kestää enimmillään 10 minuuttia. Aluekarsinnoissa jokainen bändi sai palautetta tuomaristolta.

2010 kilpailun finaali pidettiin toista kertaa Chill House tapahtuman yhteydessä. Finaaliin pääsi aluekarsinnoista kuusi bändiä ja Band Touriin valittiin jälleen kolme yhtyettä.

Vuodet 2011–2013

Tampere Ilmiön tuottaminen siirtyi vuonna 2011 nuorisopalveluiden työntekijävetoiseksi. Nuorisopalveluiden työntekijä Piritta Brusi (2012) kertoo, että Tampere Ilmiö konseptina ja tapahtumana oli selkeä, ja ajatus siitä, että nuoret tuottavat ja järjestävät tapahtuman itse, ei enää toteudu.

Tapahtuman runko oli jo olemassa, eikä nuorilla ollut siihen enää tuotannollista vaikutusta. Nuoret eivät päässeet toteuttamaan itseään, vaan toteuttivat jo keksityn ja olemassa olevan tapahtuman (Brusi 2012). Tällä ratkaisulla haluttiin tarjota nuorille mahdollisuus tuottaa jotain täysin heidän omista lähtökohdistaan alkanutta tapahtumaa, ja tapahtumaryhmätoiminnalla nuoret järjestivätkin tapahtumia, kuten Vainajafest ja SemiLetkee Hoogie boogie (Brusi 2012).

Vuoden 2011 kilpailun kaksipäiväiset karsinnat järjestettiin nuorten toimintakeskus Vuoltsulla. Karsinnoissa soitti yhteensä 19 yhtyettä, joista kuusi valittiin Chill Housessa järjestettävään finaaliin. Tapahtuman yhteistyökumppanina toimi Internet-palvelu Hitlantis, jonne pystyy luomaan bändilleen profiilin ja saada näin näkyvyyttä sille.

Vuoden 2012 Tampere Ilmiön karsinnat järjestettiin Nuori Kulttuuri Sounds Pirkanmaan rytmimusiikin -aluetapahtuman yhteydessä. Finaali järjestettiin jälleen Chill House tapahtumassa. Tampere Ilmiö 2012 voittaja pääsi kotimaisen bändin

lämmittelijäksi Pakkahuoneelle/Klubille PartySan Productionin järjestämälle keikalle syksyllä 2012. Voittajabändi esiintyi myös Tampereen Nuorisopalveluiden uuden Monitoimitalo 13:n avajaisissa elokuussa 2012.

Tampere Ilmiö järjestetään jälleen 2013. Tällä kertaa kilpailuun ei järjestetä esikarsintaa, vaan palataan vanhaan malliin, ja raati valitsee lähetetyistä demoista kuusi parasta soittamaan Monitoimitalo 13:n lavalle. Kilpailuun osallistutaan bändin omalla materiaalilla. Voittajalle on luvassa keikkamahdollisuuksia ja studioaikaa.

4.2.2 Polte

Polte on bändikatselmus, jota on järjestetty Tampereella kahdesti, vuosina 2010 ja 2011. Bändikatselmus oli osa kaksipäiväistä Summer Live koulujenpäättäjäistapahtumaa (Etu-Seppälä 2012). Summer Live viikonlopun ohjelma koostui perjantain Polte bändikatselmuksesta ja lauantain isoista nimibändeistä. Tapahtuma järjestettiin Pakkahuoneella.

Polte bändikatselmukseen haettiin 13–20 -vuotiaita pirkanmaalaisia bändejä. Bändihakuun tuli laatia lyhyt kuvaus bändistä, sen jäsenistä ja musiikkityylistä sekä valita yksi kappale radin arvioitavaksi. Kappaleen tuli olla bändin omaa tuotantoa. Bändihaun päätyttyä raati valitsi osallistuneista bändeistä 15 yleisöäänestykseen, joista yleisö valitsi netin kautta kahdeksan bändiä soittamaan Pakkahuoneelle. Raadissa oli nuorten edustajia, muusikoita ja musiikkialan tekijöitä. Katselmuksessa ei valittu voittajaa.

Polte tapahtuman suunnittelu käynnistyi syksyllä 2009, kun Anna Saarni palasi toimintavapaaltaan takaisin kulttuurisen nuorisotyön pariin. Ajatuksena oli ennen kaikkea osallistaa yleisö mukaan tapahtumaan (Saarni 2012). Katsojat pääsivät vaikuttamaan nettiäänestyksen kautta siihen, mitä bändejä he halusivat nähdä soittamassa Pakkahuoneen lavalla.

Ensimmäinen Polte tehtiin yhteistyössä Aamulehden kanssa. Aamulehti teki isot esittelyt Pakkahuoneella soittavista bändeistä Valo-liitteeseen, ja heidän toimittajansa oli myös raadissa mukana.

Saarnin (2012) mukaan ensimmäinen vuosi oli mielenkiintoinen, koska konsepti oli uusi. Nuorisopalveluilla oli kokemusta bänditapahtumien järjestämisestä Pakkahuoneella, mutta ei yleisön osallistamisesta ja siitä, kuinka yleisö suhtautuisi äänestykseen. Yleisöäänestys pidettiin Nuorten Tampere – sivustolla.

Ensimmäisen vuoden äänestys onnistui hyvin, ja tapahtuma herätti kiinnostusta nuorten lisäksi myös vanhemmissa ja sukulaisissa (Saarni 2012). Nettiäänestyksen mukaan eniten ääniä saanut bändi sai 1120 ääntä ja vähiten ääniä saanut sai 50 ääntä. Äänestyksen kautta nuorisopalvelut saivat uusia kävijöitä sivustolleen.

Ensimmäisen vuoden kilpailuun osallistui 27 bändiä ja bändien esiintymisjärjestys määräytyi äänimäärän mukaan. Bändi, joka sai eniten ääniä, soitti viimeisenä, lähimpänä pääesiintyjää. Polte tapahtuman pääesiintyjä oli tapahtumassa kannustamassa nuoria bändejä, ja pääesiintyjän kirjoittama kannustuskirje osallistuville bändeille oli liitetty tapahtuman mainokseen. 2010 vuoden pääesiintyjänä oli Reckless Love ja 2011 Lovex.

2011 vuoden Poltteeseen osallistui 28 bändiä. Nettiäänestykseen valittujen bändien infokirjeessä suositeltiin värväämään äänestäjiä itselleen sukulaisista, kavereista ja tutuista, koska edellisenä vuonna oli opittu, että paikalle tulee katsomaan vanhempiakin kohdeyleisön sijasta (Saarni 2012). Yleisöääniä netissä tulikin kaiken kaikkiaan huikeat 15 830 kappaletta.

Toisen vuoden Polte tapahtumaan järjestettiin Kehitysvammaisten Tukiliiton Best Buddies -tapaaminen. Kehitysvammaisten Tukiliitto toi tapahtumaan omia nuoriaan ympäri Suomea nauttimaan Polte-illasta.

Anna Saarnin (2012) mukaan Polte tapahtumassa oli hyvä henki. Bändit kommunikoivat keskenään takahuoneessa ja kannustivat toisiaan. Yleisönä oli perheenjäseniä ja kavereita, joka oli positiivinen yllätys järjestäjille. Polte

tapahtumana oli ponnistuslauta ja näytönpaikka aloitteleville bändeille, ja nuoret bändit saivat mahdollisuuden kehittää taitojaan ja osaamistaan (Saarni 2012).

4.2.3 Band Tour

Band Tour on Tampereen nuorisopalveluiden kehittämä, maksuton koulutuspaketti sekä keikkakiertue 13–17 -vuotiaille nuorille bändeille, johon Tampere Ilmiön tuomarit valitsivat kilpailun finaalista kolme bändiä. Koulutus sisältää musiikkialan valmennusta, ja bändit pääsevät äänittämään myös oman demon. Koulutuksen jälkeen bändeille järjestetään kuukauden aikana viiden keikan kiertue Pirkanmaan eri kunnissa. Band Touria on järjestetty kolme kertaa vuosina 2009, 2010 ja 2011.

Teemu Haapakoski (2012) on työskennellyt vuodesta 2007 Tampereen kaupungin nuorisopalveluilla. Hän aloitti työnsä Helapuiston nuorisokeskuksen studiolla, ja siirtyi sieltä syksyllä 2012 Monitoimitalo 13:n studioon. Haapakosken (2012) työhön sisältyy Monitoimitalo 13 studion toiminnan ylläpitämistä ja kehittämistä, tapahtumien äänentoistosta vastaamista ja laitteiston uusimista, sekä Kaukajärven bändikämpin vuokratilausten vastaanotto.

Band Tourin idea sai alkunsa siitä, kun Haapakoski mietti seuraavaa työpäiväänsä. Kyseessä oli nuorten bändien ilta, jossa oli paljon kokemattomia soittajia, ja se tarkoitti, että luvassa oli paljon tekniikan kanssa säätämistä (Haapakoski 2012). Haapakoski (2012) oli jo aiemmin, ennen Tampereelle tuloaan, työskennellyt bändi-illoissa, joissa junioribändien kanssa tulivat esiin aina samat ongelmat.

Haapakoskelle (2012) heräsi ajatus siitä, että miksei Tampereen nuorisopalvelut alkaisi kouluttaa nuoria soittajia. Ideana oli, että otettaisiin muutama bändi koulutettavaksi, ja heille opetettaisiin yksinkertaisia perusasioita bändisoitosta, kuten mitä äänentoiston kanssa soittaessa tulee ottaa huomioon ja miten se toteutetaan käytännössä. Lisäksi Haapakoski (2012) halusi, että bändit saisivat kokea sen, mitä on oikea kiertue-elämä. Tarkoituksena oli antaa paremmat eväät

bändiharrastukseen, ja livesoitkokokemuksen kautta nuori saa lisää itseluottamusta bändisoittoon (Haapakoski 2012).

Haapakoski meni ensimmäisenä puhumaan asiasta tuolloin Vuoltsun, nykyisin Monitoimitalo 13:n toiminnanjohtaja Jukka Etu-Seppälälle. Band Tourin ja Pirkanmaan eri kunnissa järjestettävän, nuorille kulttuuritarjontaa esille tuovan tapahtumakokonaisuuden Kult Tourin apuraha-hakemukset yhdistettiin, ja anomus lähetettiin lääninhallitukselle. Apuraha myönnettiin projektille ja se käytettiin Band Tourin kouluttajien palkkoihin (Haapakoski 2012).

2009

Ensimmäiseen, 2009 vuoden Band Tour koulutusjaksoon sisältyi kuusi (6) näkökulmaa bändissä soittamiseen. Bändeille järjestettiin esiintymiskoulutusta sekä oman imagon ja tyylin luomista. Koulutus sisälsi Teoston pitämän tekijänoikeusluennon. Bändeistä otettiin promokuvia sekä kaikki bändit kävivät Helapuiston studiossa äänittämässä kaksi kappaletta, joista koostettiin Band Tour -levy. Koulutuksessa käytiin läpi myös äänentoistoasioita ja tekniikkaa sekä nuoret pääsivät kuulemaan artistin näkökulmasta, mitä bändissä soittaminen on. Musiikkialan ammattilaiset antoivat nuorille vinkkejä myös levy-yhtiöiden kontaktointiin sekä omien kappaleiden tekemiseen.

Band Tourin esiintymiskiertue järjestettiin Kult Tourin yhteydessä marraskuussa. Kiertueeseen kuului viisi (5) keikkaa, jotka olivat Orivedellä, Nokiolla, Ylöjärvellä, Lempäälässä ja Tampereella. Keikat ajoittuivat niin, että joka marraskuun viikonloppu oli keikka. Bändien kanssa kiersi oma tekniikkaryhmä, johon kuului kaksi henkilöä sekä äänentoistojärjestelmä. Kiertue tehtiin omalla keikkabussilla.

Jukka Etu-Seppälä (2012) kertoo, että ensimmäisen vuoden Band Tourissa oli ajatuksena linkittää eri kuntien nuorisovaltuustot mukaan niin, että paikalliset nuorisovaltuustot ovat mukana kiertuepaikkakuntien keikkojen järjestelyissä. Kiertuepaikkakunta vastasi illan käytännön järjestelyistä, joka sisälsi tilan ja henkilökunnan, takahuonetarjoilut bändeille sekä tapahtuman markkinoinnin omalla paikkakunnalla. Lisäksi järjestävä kunta maksoi osuuden teknisestä

henkilökunnasta (Etu-Seppälä 2012). Kiertueella käytettiin Tampereen nuorisopalveluiden omaa teknillistä kalustoa, josta ei tarvinnut maksaa erikseen.

Haapakoski (2012) kertoo, että 2009 vuoden Band Touriin saatiin rahoitus, ja aikataulut kouluttajien suhteen toimivat hyvin. Ensimmäisestä ryhmästä on otettu jopa yhteyttä Haapakoskeen, että nuoret haluavat pitää yhteiskokouksen. Ryhmäytyminen onnistui hyvin, ja porukan yhteishenki oli hyvä (Haapakoski 2012). Koulutuksen ja kiertueen yhteyshenkilöinä toimivat Teemu Haapakoski ja Liisa Hietamaa.

2010

Teemu Haapakoski (2012) kertoo, että Band Tourin ensimmäinen kerta onnistui niin hyvin, että toisena vuonna jatkettiin samalla kaavalla. Toisena vuotena keikkakiertueen kohteita olivat Valkeakoski, Kangasala, Sastamala, Ylöjärvi ja Tampere. Uutena koulutuksessa oli, että osallistuneiden kanssa käytiin koulutusmatkalla katsomassa Helsingin Gloriassa Ääni ja Vimma bändikisan finaali. Koulutukseen sisältyi promokuvausta, esiintymiskoulutusta, bändin markkinointi- ja levy-yhtiöiden kontaktointi -koulutusta sekä harjoittelua äänentoiston kanssa.

Teemu Haapakoski (2012) kertoo, että 2010 vuoden Band Tour osallistujat eivät tiivistyneet niin hyvin ryhmäksi, kuin ensimmäisenä vuonna. Haapakosken aika ei riittänyt yksinään toteuttaa kokonaisuutta, ja hänelle tuli apukädeksi joltain osin Piritta Brusi, joka hänkään ei pystynyt täyttämään panostaan antamaan muilta töiltään. Kaikkea opetusta ei saatu järjestettyä, koska muutamat kouluttajat peruivat tuloonsa. Budjettia piti myös karsia edullisemmaksi, joten koulutuksen ja kiertueen mittakaavaa tuli pienentää (Haapakoski 2012).

Toisen vuoden toteutus oli niin ryhmäytymisen kuin sisällönkin toteuttamisen suhteen erilainen (Haapakoski 2012). Toisena vuonna kolmanneksi artistiksi kiertueelle valittiin räppäri, joka viime metreillä jättäytyi pois koulutuksesta. Band Tour 2010 levyä ei tehty, koska ei ollut intoa tehdä vain neljän kappaleen levyä. Haapakoski (2012) kertoo, että kaikki asiat kävivät vastahankaa toisen vuoden projektissa.

Jukka Etu-Seppälän (2012) mukaan kiertueen keikkapaikoissa oli yleensä hyvin vähän katsojia. Etu-Seppälä kertoo, että on vaikea markkinoida tuntemattomia bändejä vieraalle paikkakunnalle ja ylipäänsä omallekin paikkakunnalle. Kiertuetyöryhmä teki ison työn roudatessaan ja kasatessaan tekniikan, ja sitten paikalle ei ilmaantunut kuin kourallinen ihmisiä (Etu-Seppälä 2012).

2011

Band Tour muuttui vielä enemmän kolmantena vuonna. Kiertuetta tiivistettiin vähentämällä keikkoja (Haapakoski 2012). Kaksi keikoista järjestettiin Pirkanmaan ulkopuolella: Helsingin Gloriassa ja Vaasan kaupungin kirjaston Draama-salissa. Kolmas keikka oli Tampereen Vuoltsulla. Koulutuskertoja oli kaksi ja ne sisälsivät tekniikka- ja esiintymiskoulutusta sekä levy-yhtiöiden kontaktointia.

Haapakosken (2012) mukaan kiertueen bändivalinnat menivät vikaan. Yksi kiertueelle valituista bändeistä oli jo tarpeeksi osaava, ja heidän osallistumisensa meni hukkaan. Vain yksi bändeistä kävi äänittämässä studiossa. Toinen bändi ei halunnut äänittää, ja kolmas koulutuskiertueelle valituista bändeistä ei halunnut lähteä Band Touriin mukaan ollenkaan. Muita Tampere Ilmiön bändejä ei saatu mukaan, ja kiertueelle otettiin Tampere Ilmiön voittaja, joka oli sooloartisti (Haapakoski 2012).

Kiertueet tulivat kalliiksi, ja siinä panostettiin muutamaa nuoreen isot summat rahaa (Haapakoski 2012). Haapakoski (2012) kertoo, että nyt heillä on kokemus siitä, miten projektia ei kannata alkaa tekemään. Band Tour on ideana hyvä, mutta toteutuksessa on vielä puutteita.

Haapakoski (2012) painottaa, että koulutusta kannattaa järjestää edelleen. Se on hyväksi nuorille bändeille, varsinkin, jos haluaa tehdä enemmän keikkoja. Haapakoski (2012) miettii, että jos Band Touria vielä järjestetään, niin siihen tulisi ennemminkin hakea bändejä, ja valittaisiin mukaan sellaisia, jotka aidosti haluavat olla mukana ja tarvitsevat koulutusta ja kokemusta. Tänä päivänä Monitoimitalo 13 mahdollistaa sen, että siellä pystyy järjestämään luentoja, soitinklinikoita ja demonauhoituksia (Haapakoski 2012).

4.2.4 Studio

Studiotyöskentelyllä on pitkät juuret Tampereen kaupungin nuorisopalveluissa. Toiminta on alkanut Helapuiston nuorisokeskuksen takahuoneesta, jonne oli itse kasattu studioviritelmä (Haapakoski 2012). Vuoden 2012 syksyllä toiminta siirtyi uusiin tiloihin Tampereen keskustaan Monitoimitalo 13:en.

Monitoimitalo 13:n toiminnanjohtaja Jukka Etu-Seppälä (2012) kertoo, että nuorisopalveluiden studion tarkoitus on viedä nuoria bändejä eteenpäin harrastuksessaan. Jokaisen bändin haave on lyödä itsensä läpi, ja nauhoittaman demon avulla on helpompi saada keikkoja lähettämällä ja linkittämällä sitä eteenpäin netissä.

Kai Heine (2012) oli yksi Helapuiston nuorisokeskuksen studion perustajista vuosina 1988–1989. Aluksi nuorisokeskuksen studiota pidettiin treenitilana, ja siellä harjoitteli kaksi tai kolme bändiä.

Heine (2012) kertoo, että studion perustamisen aikaan nuorisotaloilla oli töissä paljon muusikoita. Muusikoilla oli studion perustamiseen paljon intoa, muttei teknistä tietoa. Vähitellen alettiin järjestää rahoitusta studiolaitteille. Studiassa muusikot ohjasivat nuoria parhaansa mukaan, ja bändit saivat nauhoittaa materiaaliaan parhaimmillaan kahdeksan raitaisella äänityslaitteella (Heine 2012). Studiotilaa pystyi käyttämään opetustarkoitukseen, ja nuoret pääsivät itse kokeilemaan studiotyöskentelyä.

Teemu Haapakoski työskenteli Helapuiston nuorisokeskuksen studiolla vuosina 2007–2012. Helapuiston studiossa oli omat haasteensa. Studiotilaa ei ollut suunniteltu studioksi, vaan se on tavallinen huone, johon on laitettu tekniikkavälineistöä, ja ilmanvaihto humisi taustalla (Haapakoski 2012). Studion seinän takana on sali, jossa pelataan sählyä ja häiriöäänät kuuluivat äänityksissä. Studiotilan käyttöaika oli rajallinen, ja siellä kannatti työskennellä vain nuorisokeskuksen ollessa kiinni, koska tilassa ei ollut äänieristystä. Helapuiston studion hinta määräytyi henkilömäärän mukaan, ja se oli 15 euroa henkilöltä (Haapakoski 2012).

Haapakoski siirtyi uusiin tiloihin Monitoimitalo 13:en syksyllä 2012. Monitoimitalo 13:n studio on arkkitehdin suunnittelema. Sen laitteisto ja kalusto on lähestulkoon ammattitasoa (Haapakoski 2012). Monitoimitalo 13 studion hinta on 13 euroa tunnilta. Tunnit lasketaan pelkästään äänitykseltä, ja äänen jälkikäsittely sisältyy hintaan (Haapakoski 2012).

Studiotoiminnan pääkohderyhmä on 13–17 -vuotiaat. Eniten kävijöitä on kuitenkin 17–20 -vuotiaista. Haapakoski (2012) kertoo, että 13–17 -vuotiaat hakevat vielä omaa musiikillista tyyliään esimerkiksi soittamalla covereita. 17–20 -vuotiaat tuottavat jo omaa musiikkia. Suosituimpia musiikkityylejä ovat hevi ja rap (Haapakoski 2012).

Käytännössä studiotyöskentely alkaa siitä, kun bändi ottaa yhteyttä Haapakoskeen ja sovitaan yhteinen nauhoitusajankohta. Haapakosken työhön kuuluu paljon keskustelua bändin kanssa, minkälaista tyyliä ja soundia bändi haluaa. Kun studiokeikka on ohi, Haapakoski hoitaa äänen jälkikäsittelyn, lähettää version bändille, ja keskustelee siitä, pitääkö materiaaliin tehdä vielä muutoksia (Haapakoski 2012).

Teemu Haapakoski on nuorille bändeille myös musiikkialan tutorina toimija. Bändit kyselevät Haapakoskelta, mihin demoja voisi lähetellä ja muutenkin saattavat vielä palata puhelimitse esimerkiksi äänentoistoa koskeviin kysymyksiin (Haapakoski 2012).

4.2.5 Nuorisopalveluiden soittotilat

Tampereen kaupungin nuorisopalveluiden bändikämpptarjonta on ollut vaihtelevaa Jukka Etu-Seppälän (2012) mukaan. 2000-luvun alussa nuorisopalveluilla oli treenitiloja paljon enemmän kuin nykyään. 2012 treenitiloja on vielä Tesoman, Annalan sekä Linnainmaan nuorisokeskuksissa sekä Kaukajärvellä.

2000 -luvun alussa Tampereen linja-autoaseman kellarissa oli nuorisopalveluiden käytössä seitsemän bändikämppää ja Kaukajärvellä neljä soittotilaa. Kaukajärven

terveysasema lähti pois samasta rakennuksesta, minkä päädyssä nuorisopalveluilla oli soittotilat, ja niin nuorisopalvelut saivat koko terveysaseman tilat käyttöönsä, jolloin siellä oli parhaimmillaan 15 soittotilaa bändeille noin kolmen vuoden ajan (Etu-Seppälä 2012).

Kaukajärven soittotilojen ongelmana oli, että ne olivat asutuksen lähellä ja asukkaat valittivat melusta. Soittotilojen lieveilmiöksi muodostui se, että bändikämpistä tuli helposti nuorten olohuoneita viikonloppuisin, ja tiloissa tehtiin paljon muutakin kuin soitettiin (Etu-Seppälä 2012). Nuorilla oli omat avaimet tiloihin, eikä tiloja valvonut kukaan.

Vuosina 2010–2011 Kaukajärven osuuskunta teki omat toimistotilat nuorisopalveluiden bändikämpin tilalle, ja jäljelle jäi neljä soittokämpää, jotka ovat vieläkin nuorisopalveluiden omistuksessa. Linja-autoasema meni remonttiin 2008–2009 vuosien vaihteessa, jolloin nuorisopalvelut joutuivat luopumaan kaikista kellarin soittotiloista (Etu-Seppälä 2012).

Monitoimitalo 13:n toiminnanjohtaja Jukka Etu-Seppälä (2012) kertoo, että 2000-luvun puolivälissä hänellä oli listalla 60 bändiä, jotka jonottivat soittotilaa. Viimeisen parin vuoden aikana soittotilakyselyitä ei ole tullut ollenkaan. Etu-Seppälä (2012) arvelee, että suurin osa on löytänyt treenitilan muualta, koska tuskin kaikki bändit ovat lopettaneet soittoharrastustaan. Treenitilakyselyihin verraten enemmän kyselyitä tulee keikoista, joihin pääsisi esiintymään. Nuorilla, alaikäisillä bändeillä ei ole mahdollisuutta esiintyä kovin monessakaan paikkaa Tampereella. Uusi Monitoimitalo 13 mahdollistaa nuorten keikkaillat, ja tarjoaa nuorille bändeille tärkeää soittokokemusta (Etu-Seppälä 2012).

10 vuotta sitten nuorten toimintakeskus Vuoltsun diskot vetivät puoleensa valtavia määriä nuorisoa, mutta vähitellen kiinnostus alkoi hiipua ja bändi-illat tulivat suosioon (Etu-Seppälä 2012). Trendit liikkuvat aalloittain, ja vuonna 2012 bändisoitto ei ole nosteessa. Viiden vuoden päästä tilanne on todennäköisesti taas toisinpäin (Haapakoski 2012).

Tesoman nuorisokeskus

Tesoman nuorisokeskuksen tiloissa on voinut harrastaa soittamista jo 80-luvulta saakka (Rasi-Koskinen 2012). 1980–1990 –lukujen vaihteessa nuorisokeskuksen tiloilla on soittanut yhtye nimeltä Horsepower. Myös Negative on harjoitellut Tesoman soittotilassa 2000-luvun alussa.

Vesa Rasi-Koskinen (2012) on työskennellyt Tesoman nuorisokeskuksessa vuodesta 2005. Tällöin paikka oli vielä konemusiikkipainotteinen sen ajan ohjaajan mukaisesti. Tiloissa oli dj-koppi ja levysoittimet. Levysoittimet kuitenkin lähtivät ohjaajan mukana ja ajan trendit muuttuivat (Rasi-Koskinen 2012).

Rasi-Koskinen siirtyi Hervannan nuorisokeskuksesta töihin Tesomalle, ja toi sieltä mukanaan soittimia, joita ei tarvittu Hervannassa. Aluksi Tesoman soittotilassa oli vain rummut. Nuorisokeskuksessa alettiin seurata sitä, millainen kysyntä soittotilalla on ja, miten paljon nuoret kiinnostuvat soittamisesta (Rasi-Koskinen 2012). Vähitellen hankittiin toimintarahalla kitaravahvistin ja muita soittimia.

Rasi-Koskinen (2012) kertoo, että isojen, 13–17-vuotiaiden, vuorolla käy päivittäin soittamassa 3-5 nuorta, ja pienten, 9-12 – vuotiaiden, vuorolla jotkut käyvät välillä kokeilemassa. Bänditilassa voi soittaa myös täysi-ikäiset pientä korvausta vastaan.

Tällä hetkellä soittotilassa on vuokralla yksi bändi. Rasi-Koskinen (2012) kertoo, että nuorilta ei ole tullut kyselyitä soittotilasta. Harjoittelu Tesoman nuorisokeskuksessa on aikataulullisesti vaikeaa, koska ulkopuoliset, täysikäiset bändit voivat soittaa soittotilassa vain silloin, kun nuorisokeskus ei ole auki. Täysikäisille ei tule mieleen kysyä nuorisopalveluilta soittotiloja, ja nuoret bändit ovat valmiita laittamaan enemmän rahaa soittotilavuokraan oman harrastuksensa vuoksi (Rasi-Koskinen 2012).

Tesoman nuorisokeskuksessa ei ole käytetty ulkoista palvelua esimerkiksi bändikerhon ohjaamiseen tai soitonopetukseen vähäisen toimintarahan vuoksi (Rasi-Koskinen 2012). Rasi-Koskinen ohjeistaa tilan äänenvoimakkuuden tasoa, ja tarkkailee, että tilanne pysyy hallinnassa. Hän auttaa nuoria soitossa parhaansa

mukaan, ja joskus jopa etsii soitonopettajia nuorille, etteivät nuorten lahjat mene hukkaan. Rasi-Koskinen (2012) kertookin, kuinka lahjakkaita ja taitavia soittajia soittotilassa käy. Isojen vuorolla nuoret pyytävät joskus Rasi-Koskista soittamaan heidän kanssaan, tai pyytävät apua rumpujen soittoon (Rasi-Koskinen 2012).

Rasi-Koskinen kertoo, että nuoret tykkäävät soittaa enemmän itsekseen, kuin bändissä. Ehkä nuoren mielestä bändi harrastuksena sitoo liikaa, eikä silloin voi yksilönä tehdä, mitä haluaa. Rasi-Koskinen (2012) on käynyt puhumassa nuorten kanssa bändiharrastuksesta, mutta he eivät ole innostuneet. Soittajapojat ovat myös persoonina haastavia. Bändin perustaminen on hankalaa, jos ei ole soittokavereita, joiden kanssa tulee toimeen. Bändiin tarvitsisi johtajan, ja tuntuu, että kaikki haluavat olla johtajia (Rasi-Koskinen 2012).

Tesoman nuorisokeskus aiotaan purkaa, ja uutta tilaa on jo suunniteltu. Rasi-Koskinen (2012) kertoo, että uuteen tilaankin on tulossa soittuhuone. Tesoman nuorisokeskuksessa on paljon eri harrastusmahdollisuuksia, ja siksi heillä käy niin paljon nuoria (Rasi-Koskinen 2012).

Annalan nuorisokeskus

Annalan nuorisokeskuksessa on kaksi bändikämpää. Soittotila on ulkoistettu rakennuksesta väestösuojaan, mutta hallinnointi on Annalan nuorisokeskuksella. Toisessa soittokämpässä on nuorisokeskuksen omat soittimet, ja toinen kämpppä on jaettu kahtia suuren kokonsa vuoksi, jossa on kahden eri bändin soittimet (Koskinen 2012).

Annalan bänditila on tarkoitettu korkeintaan 17-vuotiaille. Soittajat ovat olleet yleisimmin 15–18 -vuotiaita. Tilan vuokra on noin 20 euroa kuukaudessa, ja bändit saavat omat avaimet soittotilaan. Tilassa voi olla kerrallaan 3-4 bändiä vuokralla. Soittotilan käytöstä tehdään sopimus, jonka allekirjoittaa yli 18-vuotias, eli vastuun ottavat yleensä nuorten vanhemmat. Soittamassa saa käydä talon aukiolopäivinä, ja toiminta on savutonta ja päihteetöntä (Koskinen 2012).

Jarno Koskinen on työskennellyt Annalan nuorisokeskuksessa vuodesta 2000 vuoteen 2011. Koskinen (2012) kertoo, että bänditoiminta oli hänen aikanaan

pienimuotoista, mutta teki hyvää sille lähiölle. Tilassa ei ollut mikään pakko pyörittää bänditoimintaa, mutta se on hyvä tila bändeille, ja on hyvä tukea sellaista toimintaa (Koskinen 2012).

Annalan koulu- ja nuorisokeskus -kompleksi on rakennettu 1970-luvun lopulla. Alkuvuosina väestösuojaa ei vielä otettu käyttöön bänditilana. Koskinen (2012) muistelee lehtileikettä 80-luvulta, jossa pommisuojaan oli murtauduttu ja bändisoittimet oli viety. Toimintaa on siis ollut jo monta kymmentä vuotta.

Aluksi soittotilan seinät oli vuorattu nuorten itse tekemillä patjavirityksillä. Tilassa kävi palotarkastaja, joka ei pitänyt patjavirityksistä, ja soittotilaan saatiin akustolevyt seinille ja kattoon (Koskinen 2012). Tilassa oli ollut jo kauemmin rummut ja basso, ja muut soittimet hankittiin, kun siellä alettiin pitää bändikerhoa viides- ja kuudesluokkalaisille. Toimintarahaa ei ole ollut tarpeeksi, että pyytäisi jonkun ulkopuolisen ohjaamaan kerhoa (Koskinen 2012).

Soittotilaa ei ole tarvinnut markkinoida, koska tilalle on aina ollut kysyntää. Annalan nuorisokeskus on ensimmäinen aakkosissa, ja oli asia mikä tahansa, niin sinne soitettiin aina ensimmäisenä (Koskinen 2012). Jossakin vaiheessa nuorten puhelinnumeroita oli jo jonossa soittotilan vuoksi. Koskinen (2012) arvioi, että yleensä sama bändi soitti kämpässä kolme vuotta, eli bändien vaihtuvuus ei ollut suurta. Kun bändi sai soittokämpän, he halusivat pitää siitä kiinni (Koskinen 2012).

Alussa soittoaikoja ei ollut määritelty, mutta myöhemmin siihen tuli säännöt. Bändeillä oli tietyt soittopäivät, ja avaimella sai mennä soittotilaan vain talon aukiolopäivinä. Asiaa ei kuitenkaan valvottu, ja vastuu jäi soittajille ja niiden vanhemmille. Tilan ulkopuolella on nykyisin käytössä valvontakamerat (Koskinen 2012). Jossakin vaiheessa soittotila oli jatkuvasti siivottomassa kunnossa, ja sen vuoksi tilaan alettiin haalia enemmän kohderyhmään sopivia soittajia. Täysikäiset soittajat ja bändit ohjattiin pois bänditilasta, ja kehoitettiin etsimään uusi soittopaikka (Koskinen 2012).

Bänditoimintaa Annalassa halutaan jatkaa. Annalan bänditoiminta on ollut hyvää, ja toiminnalla on pitkät juuret. Kymmenen vuoden aikana Annalassa on ollut

soittamassa arviolta alle kymmenen bändiä, eikä soittotila ole ollut koskaan tyhjillään (Koskinen 2012).

Linnainmaan nuorisokeskus

Erika Järvinen (2012) on aloittanut Tampereen kaupungin nuorisopalveluilla vuonna 1999 syksyllä. Hän aloitti työnsä Leinolan nuorisokeskuksessa iltaohjaajana, siirtyi sieltä Ristinarkulle ohjaajaksi ja Kämmenniemen kautta Linnainmaalle. Nyt hän toimii koillisen alueen vastaavana, ja samalla Linnainmaan nuorisokeskuksen vastaavana nuoriso-ohjaajana. Järvinen on työskennellyt Linnainmaan nuorisokeskuksessa neljä vuotta.

Linnainmaalla on musiikkipainotteinen yhtenäiskoulu, jossa on noin 600 oppilasta, ja joka luokka-asteella on erikseen musiikkiluokka. Järvinen (2012) kertoo, että se näkyy Linnainmaan nuorisokeskuksessa. Moni musiikkiluokkalainen käy nuorisokeskuksessa jo bändikämpänkin vuoksi. Linnainmaalla on musiikkiluokkien lisäksi paljon erityisluokkia, ja Järvinen (2012) haluaa kannustaa myös heitä soittamaan.

Linnainmaalla oli aikoinaan töissä ohjaaja, joka oli kiinnostunut musiikista, ja sitä kautta bänditila sai alkunsa. Bänditila oli ennen kylmä autotalli ja siellä rassattiin autoja. Vuosina 2003–2004 tila muutettiin varsinaisesti bändikämpäksi, ja soittimiin haettiin rahoitusta. Tilaan asennettiin äänieristykset, mutta soittotila on ollut vasta pari vuotta lämmin tila. Soittimet menevät edelleen epäviireeseen ilmastoinnin takia (Järvinen 2012).

Osa nuorista tuo soittimet mukanaan soittotilaan, ja monet bändit haluaisivat säilyttää soittimensa siellä, ettei niitä tarvitsisi kuljettaa kodin ja nuorisokeskuksen välillä. Tila on kuitenkin yleinen, eikä kukaan vahdi toisten soittimia, joten vastuu omista soittimista on jokaisella itsellään (Järvinen 2012).

Soittotilan käyttö on rajattu vain aukioloaikoihin. Tilalla voisi olla enemmän käyttöä, jos sinne saisi omat avaimet, ja siellä voisi käydä milloin huvittaa (Järvinen 2012). Tilassa on soittovuorot ja bändi voi varata itselleen soittoaajan. Soittotilassa saa

käydä treenaamassa bändit, joiden soittajista puolet on 18-vuotiaita. Soittaminen on ilmaista, eikä Linnainmaa ei ole koskaan vuokrannut soittotilaa.

Vuoroja on koko ajan tarjolla, mutta se mahdollistaa myös sen, että tilaan voi mennä milloin vaan, koska varauslista ei ole täynnä. Tällä hetkellä tilassa käy yksi bändi säännöllisesti harjoittelemassa. On myös niitä nuoria, jotka käyvät hakemassa tilasta kitaran ja tulevat soittamaan sitä yleiseen tilaan, koska kaipaavat sosiaalista kanssakäymistä, eivätkä halua yksin jäädä bänditilaan soittamaan (Järvinen 2012).

Järvinen (2012) kertoo, että Linnainmaalla ei ole ollut muutamaan vuoteen työntekijää, joka olisi halunnut, tai jonka vahvuutena olisi musiikin ohjaaminen. Toisesta nuorisokeskuksesta on käynyt nuorisotyöntekijä ohjaamassa rumpujen soittoa, mutta mitään nuorisopalveluiden ulkopuolista palvelua ei ole käytetty.

Linnainmaan soittotila on eniten 15–18 -vuotiaiden käytössä. Harrastus Linnainmaalla on poikavoittoista ja hevi on suosituinta. Järvinen (2012) kertoo, että bändiharrastus on yllättävän haastavaa nuorille. Se vaatii paljon, että saa ylipäänsä pidettyä bändin koossa, koska nuoret hakevat sosiaalisia taitojaan vielä. Nuorilla on edessään paljon oppimista siitä, miten toisten kanssa ollaan. Jos bändissä ei ole henkilöä, joka johtaa toimintaa, niin se hajoaa helposti keskinäisiin riitoihin ja näkemuseroihin, eikä päästä asioissa yhteisymmärryksiin (Järvinen 2012).

Erika Järvinen (2012) painottaa, että soittotilalle on ehdottomasti tarvetta, koska Tampereen nuorisopalveluiden koillisella alueella ei ole nuorisokeskuksissa vastaavaa tilaa ollenkaan, ja toiseksi yhä enemmän on puhuttu siitä, kuinka Tampereen kaupunki vähentää soittotiloja kaupungista. Oman alueen bändejä halutaan kannustaa ja yritetään hankkia niille keikkoja.

5 BÄNDITOIMINNAN ANALYSOINTI JA KEHITTÄMINEN

5.1 Tampere Ilmiö

Tampere Ilmiö bändikilpailu on saanut alkunsa nuorten ideasta. Projektissa nuorille annettiin vastuuta ja heidän tekemiseen luotettiin. Tällä tavoin kasvatettiin ja vahvistettiin nuorten itsetuntoa ja itsevarmuutta. Aikuinen oli tukemassa nuorten tekemää työtä, mutta ei tehnyt työtä heidän puolestaan. Nuoret oppivat itse tekemällä, käytännön kautta luomaan ja tuottamaan tapahtumia.

Tapahtuma siirtyi nuorisofoorumin nuorilta tapahtumaryhmän tuottamaksi. Tapahtumaryhmä toimi nuorisopalveluiden ylläpitämänä muutaman vuoden. Nuorten tukena oli useampi aikuinen, heitä koulutettiin tapahtumatuottajiksi, ja he saivat toteuttaa tapahtumia itsenäisesti.

Päivi Laukamo (2012) kertoo, että moni nuori pääsi kokeilemaan tapahtuman järjestämistä. Laukamo harmittaa, ettei toiminnassa olevia tapahtumaryhmiä enää ole. Nykyään on paljon paikkoja, josta voi hakea apurahaa toiminnalleen, ja tällaista tukea nuorisopalveluiden tulisi tarjota. Nuorisopalveluiden tulisi antaa eväitä siihen, kuinka nuoret löytävät ne väylät, joiden avulla päästä eteenpäin, ja tukea heidän toimintaansa ja ideoitaan (Laukamo 2012). Laukamon mukaan tapahtumaryhmä-toiminta kaatui siihen, että työntekijöitä oli liian vähän, eikä aika riittänyt.

Anna Saarnin (2012) mukaan Tampere Ilmiössä on enemmän kasvattavampi tulokulma bändikilpailu ajatukseen. Nuorilla bändeillä on mahdollisuus kehittyä, ja nuorten rooli tapahtumantekijöinä on säilynyt mukana koko ajan. Tampere Ilmiö antaa esiintymiskokemusta nuorille bändeille, ja sitä kautta itsevarmuutta nuorille soittajille (Saarni 2012).

Nuoret bändit hakevat kilpailuun mukaan itsenäisesti ja omasta aloitteestaan. Kilpailuun mukaan päässeet bändit saavat tuomareilta kehityksen kannalta rakentavaa palautetta kappaleistaan sekä esiintymisestään. Bändeillä on

mahdollisuus ryhmäytyä kilpailun aikana, eli he tutustuvat toisiinsa ja saavat toisiltaan vinkkejä harrastukseensa (Saarni 2012).

Nuorten osallistavuuden järjestämistä pitäisi lisätä ja olla enemmän mukana tapahtumissa. Osallisuus on nuorisotyön kulmakivi, ja nuorten tulee päästä tekemään itse omaa juttuaan (Saarni 2012).

Anna Saarni (2012) piti vuoden 2010 Tampere Ilmiön aluekarsintoja hyvänä asiana. Siinä osallistettiin tapahtumatoimintaan mukaan alueen omia nuoria. Saarni arvelee, että ehkä karsintarumban jälkeen bändit uskalsivat seuraavana vuonna lähteä rohkeammin mukaan keskustan bändikarsintoihin, kun heillä oli kokemus oman alueen tapahtumasta. Vesa Rasi-Koskinen (2012) kommentoi aluekarsinta-asiaa myös positiivisella otteella, ja hän kertoi, että Tesoman nuoret ovat aluekarsinnan jälkeen kyselleet, että milloin heille järjestetään taas vastaavia tapahtumia.

Resurssikysymys oli vahvasti läsnä Tampere Ilmiön tekemisessä (Saarni 2012). Kyseessä on nuorten tekemä kilpailu, joten työntekijöillä pitää olla aikaa ja taitoja työhön. Saarni (2012) painottaa, että tapahtuman tuottamiseen tarvitsee enemmän aikaa nuorten kanssa, kuin työntekijöiden, jotka ovat monta kertaa ennen järjestäneet tapahtumia.

Anna Saarni (2012) pitää tärkeänä sitä, että johto ja työntekijät käyvät useasti syvällistä keskustelua siitä, mitkä ovat nuorisotyön tämän ajan painopisteet, mihin tulee panostaa, ja mitä toimintaa tulee vähentää tai jättää pois kokonaan.

Kehitysideoita Tampere Ilmiölle

Olen ollut itse järjestämässä bändikilpailua Seinäjoella nimeltä Alkupiste. Tapahtuman tuottivat Seinäjoen ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat. Tapahtumaa järjestettiin neljä kertaa, ja viimeisen kerran se toteutettiin vuonna 2010.

Kilpailuun tuli demoja paljon, mutta itse tapahtumaa ei tullut katsomaan kuin kourallinen ihmisiä. Vaikka tapahtuma olisi ilmainen, harvaa kiinnostaa tulla katsomaan tuntemattomia bändejä. Yleisesti ottaen bändikilpailun suurimman

hyödyn taitaakin saada itse bändit, jotka pääsevät esiintymään. Tampere Ilmiötä ajatellen, on siinä mielessä hyvä asia, että se on liitetty Chill Housen yhteyteen, koska siten voidaan käyttää tapahtumien samaa yleisöä.

Alkupiste bändikilpailun finaaliin päässeet bändit valittiin demoista äänestämällä tapahtumanjärjestäjien kesken, eli me opiskelijat valitsimme mieleisemme bändit. Valinta oli haastavaa, koska kaikilla oli omat mielipiteensä asioista. Tampere Ilmiötä ajatellen, kannattaa tehdä alustava kaavio raadille/tuomareille siitä, mitä jatkoon päässeeltä bändiltä odotetaan ja vaaditaan, mitä musiikkityyliä haetaan, mikä on tämän ajan trendi ja ilmiö, millaista tunnelmaa itse tapahtumapäiväksi halutaan, ja mikä bändeistä tarvitsee finaalinmahdollisuuden.

Tampere Ilmiöllä on takanaan pitkä kehityskaari. 2000-luvun alussa kilpailuun sai lähettää demonsa c-kasetilla, kun tänä päivänä kappale lähetetään liitetiedostona sähköpostiin. Uskon nuorten bändikilpailulle Tampereella olevan tarvetta aina, vaikkei bändisoitto olisikaan muodissa. Tällainen pitkän historian omaava kilpailu voi myös innoittaa bändiharrastuksen aloittamista.

Tampereen nuorisopalveluiden tulisi ratsastaa Tampere Ilmiön pitkän historian maineella ja käyttää sitä nuorisopalveluiden markkinoinnissa hyväksi. Markkinoinnin kautta tapahtumaan saisi lisänostetta. Näin pitkällä historialla sen tulisi olla jo ”The” Tampere Ilmiö: Kilpailu, johon jokainen pirkanmaalainen, aloitteleva bändi tähtää. Nuorisopalveluiden pitää olla ylpeä siitä, että he järjestävät jo 13:tta kertaa Tampere Ilmiö bändikilpailua. Läheskään kaikki tapahtumat Suomessa eivät saavuta tuollaista lukua.

Nuorten Tampere nettisivuilla voisi julkaista listan kaikista Tampere Ilmiöön osallistuneista bändeistä ja/tai Tampere Ilmiön finaaliin päässeistä bändeistä, jotka olen saanut kutakuinkin listattua opinnäytettä tehdessäni. Osallistuneilla bändeillä ja niiden määrällä voi innostaa nuoria osallistumaan kilpailuun.

Kilpailun palkintoa kannattaa pohtia tarkoin. Palkinnon avulla houkutellaan kilpailuun enemmän osallistujia. Palkintona tulisi olla esimerkiksi jotain yleishyödyllistä, kuten lahjakortti musiikkiliikkeeseen, jolla bändi saisi ostettua tekniikkatarveta itselleen.

Palkintona voisi olla myös treenikämpä, jonka nuorisopalvelut kustantaisivat puolen vuoden tai vuoden ajaksi. Keikkojen tarjoaminen on myös hyvä palkinto, koska nuorilla bändeillä ei ole mahdollisuuksia esiintyä monessa paikkaa. Eri kaupunkien nuorisopalvelut voisivat tehdä keskenään yhteistyötä, ja bändi pääsisi esiintymään vieraalle paikkakunnalle.

Studioajan tarjoaminen antaa nuorille mahdollisuuden tutustua studiotyöskentelyyn, ja opettaa myös sen, kuinka ylituotettua nykyajan musiikki on, ja miten huonostakin kappaleesta tehdään radiohitti. Vaikka äänittäminen on nykyään helposti toteutettavissa myös kotona, on silti eri asia olla oikeassa studiossa ammattilaisääniteknikon kanssa tuottamassa omaa äänitettä.

Jos tapahtumaa halutaan kehittää ja nostaa se seuraavalle tasolle, voi miettiä esimerkiksi seuraavia kysymyksiä: Mitä voittajabändille tapahtuu kilpailun jälkeen? Mitä Tampere Ilmiön voitto merkitsee voittajabändille kilpailun järjestäjän näkökulmasta? Käytetäänkö bändiä nuorisopalveluiden tulevaisuudessa tapahtumissa, ja miten? Onko tarkoitus markkinoida bändiä eteenpäin? Tehdäänkö voittajabändistä juttu mediaan? Jos studioäänite tehdään, soitetaanko voittajabändin kappaleita jossakin? Voiko kappaleita käyttää nuorisopalveluiden mainonnassa hyväksi, esimerkiksi Nuorten Tampere nettisivuilla?

5.2 Polte

Polte tapahtumana osallisti nuoria sisällöntuottajiksi, ja toi uusia bändejä esille. Nuoret eivät olleet itse järjestämässä tapahtumaa, vaan vaikuttivat tapahtuman sisältöön, eli siihen, mitä bändejä tapahtumassa soitti. Vaikuttaminen toteutettiin nettiäänestyksellä, joka oli ideana ajantasainen, koska netti on noussut tärkeäksi kanavaksi tavoittaa nuoret.

Vuoden 2011 yleisöäänimäärä (15 800) kertoo, että nuoret olivat kiinnostuneita tapahtumasta, ja nuorten oli helppo päästä nettiin klikkaamaan lempi bändiään. Palvelu tuotiin lähelle asiakasta, ja se oli helppokäyttöinen. Bändejä osallistui karsintaan molempina vuosina lähes kolmekymmentä, joka kertoo siitä, että

ensinnäkin Pirkanmaalla on paljon bändejä, ja toiseksi bändeillä on tarve ja kiinnostusta päästä esiintymään, ja olla esillä. Yleisöä itse tapahtumaan houkuteltiin isommalla nimibändillä, mutta oli myös selvää, että yleisö tuli paikalle, jos oman äänen saanut bändi pääsi tapahtumaan soittamaan.

Anna Saarnin (2012) mukaan Polte tapahtumassa oli hyvä henki. Bändit kommunikoivat keskenään takahuoneessa ja kannustivat toisiaan. Saarni (2012) pohtiikin sitä, mahtoiko tähän olla syynä se, että kyseessä ei ollut kilpailu, vaan katselmus. Bändit olivat päässeet soittamaan tapahtumaan samoin kriteerein, yleisön päätöksellä, eikä heidän tarvinnut jännittää sitä, kuka valitaan parhaimmaksi.

Polte tapahtuman bändien vetonaulana toimi Pakkahuone, ”Tampereen Tavastia” (Saarni 2012). Nuoret bändit saivat mahdollisuuden näyttää taitonsa isolla lavalla. Bändit saivat esiintymiskokemusta, ja mahdollisesti myös uusia kavereita ja kontakteja muista bändeistä.

Kehitysideoita Polte tapahtumaan

Kun aloin tutkia Tampereen nuorisopalveluiden bänditarjontaa, mietin miksi nuorisopalvelut järjestivät kahta bändikilpailua, Tampere Ilmiötä ja Poltetta. Tarpeeksi tietoa saatuaani, ymmärsin, että Polte tuli osaksi koulujen päätöstapahtumaa, eikä ollut kilpailu, vaan nuoria bändejä esille tuova tapahtuma. Tapahtumien ajankohtakin oli eri, ja ikähaarukka oli Poltteessa suurempi.

Polte konsepti vaikuttaa asiakkaan näkökulmasta mukavalta. Ideaa käytetään nykypäivienkin tapahtumissa, esimerkiksi festivaalit kyselevät Facebookissa, ja omilla nettisivuillaan, mitä bändejä yleisö haluaisi nähdä ensi kesän festivaaleilla, ja näin järjestäjä ottaa huomioon asiakkaidensa toiveet.

Nuorisopalvelut voivat käyttää tätä tapaa esimerkiksi Monitoimitalo 13:n bändi-illoissa luomalla nuorille yhteisön nettiin, jossa kysytään, mitä bändiä nuori odottaa Tampereelle keikalle, tai vaihtoehtoisesti listaa 3-5 isompaa bändiä, joista yleisöäänin valitaan esiintyjä järjestettävään tapahtumaan. Nettiäänestyksissä on

usein kuitenkin myös vilpin mahdollisuus. Jos palvelu ei ole hyvin toteutettu, sama henkilö pääsee klikkailemaan äänestystä enemmän, kuin kerran.

Tällaisille tapahtumille, jossa tuntemattomat bändit pääsevät esittelemään kykyjään, on tarvetta. Tapahtuma on riskialtis toteuttaa, koska tuntemattomia, nuoria bändejä on vaikea markkinoida. Yleisön paikalle saanti on iso kysymysmerkki, ja tapahtuman rinnalle tulisi keksiä vaihtoehtoista toimintaa, jolla yleisön saisi houkuteltua tapahtumaan.

Bändihaku tapahtumiin voisi olla koko ajan käynnissä nuorisopalveluilla. Monitoimitalo 13:ssa ja alueen eri nuorisokeskuksissa voisi järjestää esimerkiksi kerran kuussa bändi-illan, johon tamperelaisia ja pirkanmaalaisia bändejä haettaisiin jatkuvalla syötöllä.

Onko nuorisopalveluilla tai jollakin muulla järjestöllä mahdollista koota pirkanmaalaiden tai tamperelaiden nuorten bändeille oma sivusto tai rekisteri nettiin, josta voisi käydä kuuntelemassa bändejä ja ehdottamassa heille keikkaa?

Polte tapahtuman Reckless Loven ja Lovexin kannustuskirjeet osallistuville bändeille oli markkinoinnin kannalta hyvä idea. Kirjeessä bändit kertoivat, kuinka heidän bändiharrastuksensa on alkanut ja kasvanut, ja kirjeet oli liitetty mainokseen, jossa haettiin Poltteeseen bändejä.

Tampereen nuorisopalvelut voisivat valita esimerkiksi vuosittain jonkun nuoren bändin heille kummibändiksi, joka olisi tapahtumissa ja mainoksissa aina mukana. Nuoret voisivat äänestää ja ehdottaa vuosittain uutta kummibändiä, joka sitten julkaistaisiin aina joka syksy, tai tammikuussa.

5.3 Band Tour

Band Tour ideaa on selvästikin kokeiltu jo vuonna 2003, kun Tampere Ilmiön finaaliin valitut bändit pääsivät Merceedee's Tuotanto Ky:n järjestämään musiikkialankoulutukseen. Koulutus jäi kertaluontoiseksi kokeiluksi.

Band Tourin tavoitteena oli kouluttaa nuoria soittajia, ja tutustuttaa heidät musiikkialaan sekä mahdollistaa keikkakiertue ison maailman meiningillä. Nuoret bändit saivat soittokokemusta lisää, ja sitä kautta intoa ja itsevarmuutta harrastukseensa.

Band Tourissa saatiin osallistettua iso joukko nuoria, kun nuoret keikkapaikkakunnalla järjestivät kyseisen tapahtuman. Moni nuori pääsi ensimmäistä kertaa järjestämään tapahtumaa, ja moni pääsi myös ensimmäistä kertaa osallistumaan bändi-iltaan. Tässä toteutettiin myös eri kuntien välistä yhteistyötä.

Teemu Haapakoskesta (2012) on tullut monelle nuorelle tärkeä kontakti. Haapakoski kertoo, että samat nuoret soittelevat hänelle yhä kysyäkseen tekniikka-asioista, mihin kannattaisi lähettää demoa, tai onko keikkaa tarjolla.

Nuorten ryhmäyttäminen oli tärkeää projektin onnistumisen kannalta. Sama ryhmä kiersi viidellä eri paikkakunnalla, ja nuoret olivat toistensa kanssa paljon tekemisissä. Nuoret pääsivät tutustumaan toisiin bändeihin, ja saivat uusia ystäviä sekä tukea toisistaan yhdessä keikoilla ollessaan.

Projektiin sitoutuminen ja sitouttaminen olivat oleellisia asioita sen onnistumisen kannalta. Nuorten tuli olla aidosti kiinnostuneita asiasta, ja tulla koulutukseen paikalle. Nuoret olivat vapaaehtoisesti mukana Band Tourissa.

Vuoden 2009 palautekysely nuorille toteutettiin paperilomakkeella, jossa piti arvioida eri koulutuskertoja numeroin 1-5, jossa 1 tarkoitti surkeaa, ja 5 tarkoitti mahtavaa. Kaikki 13 nuorta olivat vastanneet sekä kiertue kohtaan että demon tekemiseen numeron viisi (5) eli mahtavaa.

13 nuoresta 12 osallistui koulutukseen. Suosikkina oli selkeästi esiintymiskoulutus, johon 9/12 oli vastannut numeron viisi (5). Äänentoisto ja tekniikka koulutuksen suhteen neljännen (4) kohdan olivat valinneet 6/12 ja viidennen (5) kohdan 5/12. 6/12 vastaajista oli laittanut numeron viisi (5) kohtiin tekijänoikeudet, artistin luento sekä promokuvaus. Vähiten oli pidetty imago ja stailaus -koulutuksesta.

Palautelomakkeessa oli myös avoimia kysymyksiä, joissa kysyttiin nuorilta muun muassa kehitysehdotuksia koulutusta ja kiertuetta kohtaan. Kaksi vastaajista ehdotti kiertueen mainostamista enemmän, koska keikkapaikoilla ei ollut paljon yleisöä. Kolme vastanneista ehdotti, että esiintymiskoulutus pidettäisiin heti koulutuksen alussa, jotta ehtisi tutustua nopeammin toisiin. Kaksi vastanneista ehdotti, että käytäisiin yhdessä katsomassa jonkun isomman artistin keikka.

Parhaimmillaan Band Tour oli sitä, kun ensimmäisen vuoden ryhmäytyminen onnistui, ja nuoret sen jälkeen ovat suuntautuneet opiskelemaan musiikkia. Pahimmillaan ei pystytty tarjoamaan palvelua sillä tavoin, kuin oli tarkoitus, eikä niin isolla sykkeellä, kuin mitä ensimmäisenä vuonna (Haapakoski 2012). Jukka Etu-Seppälän (2012) mukaan muutamaan nuoreen satsattiin rahallisesti paljon. Kokonaisuus oli kokeilumielessä hyvä ja tekemällä oppii.

Kehitysideoita Band Tourille

Band Tour koulutuskiertueella on mielenkiintoinen ja opettava tuotannon kaari. Nyt järjestäjillä on kolme erilaista näyttöä projektin toteutumisesta. Järjestäjät ovat nähneet, mikä ei toimi, mikä voi mennä pieleen, ja mitä tulee tehdä projektin onnistumisen kannalta.

Itselleni heräsi kysymys siitä, miksi nuoret eivät Tampere Ilmiön jälkeen halunneet lähteä Band Touriin mukaan. Eivätkö nuoret tiensivät, mistä oli kyse. Koulutuskiertue oli lottovoitto nuorelle bändille. Bändi sai kaiken harrastukseensa tarvitsemansa, koulutusta ammattilaisilta, keikkakiertueen keikkabussissa, eikä mistään tarvinnut maksaa. Oliko Band Tourin markkinoinnissa epäonnistuttu, kun bändit eivät lähteneet siihen viimeisenä toteutuskertana mukaan, vai eikö bändejä kiinnostanut sitoutua toimintaan niin pitkäksi aikaa?

Koulutukseen ja kiertueelle tarvitsisi selkeän ohjaajan, joka toimisi bändien yhteyshenkilönä ja -tukijana, ja joka olisi pelkästään bändejä varten. Ohjaajan tulisi vastata yhteishengen luomisesta ryhmän sisälle, ja toimia ryhmän johtajana.

Band Tour projektiin on satsattu rahallisesti, ja mietitty viimeisen päälle kokonaisuus kasaan. Samankaltaisen projektin, samalla sisällöllä voisi toteuttaa

myös pienemmällä mittakaavalla suuremmalle joukolle nuoria. Nuorisopalvelut voisivat järjestää nuorille soittajille koulutuskilpailuja Monitoimitalo 13:ssa tai nuorisokeskuksissa, joissa käytäisiin läpi eri teemoja, kuten tekniikkavälineistöä, ja vaikka pidettäisiin työpaja oman kappaleen tekemisestä.

Nuorisopalveluilla on ollut puhetta siitä, että jos Band Touria vielä järjestetään, niin toteutettaisiin se bändihaun kautta. Bändit, jotka ovat aidosti kiinnostuneita asiasta ja tarvitsevat koulutusta, voisivat hakea koulutukseen mukaan. Tätä varten voisi tehdä alustavan kartoituksen siitä, mitä nuoret bändit Tampereella tarvitsevat, ja mihin he kaipaavat apua bändiharrastuksessaan.

5.4 Studio

Studio nuorisopalveluiden yhtenä bänditoiminnan muotona tukee bändin kehitystä, ja vie bändiä toiminnassaan eteenpäin. Studiassa bändi kehittää itseään niin ryhmänä kuin soitannollisestikin, ja bändille jää konkreettinen muisto harrastuksestaan. Studiassa nuoret pääsevät myös tutustumaan studiotyöskentelyyn, ja saavat ehkä kipinän lähteä opiskelemaan alaa.

Nuorisopalveluiden tarjoama studio toimii käytännössä niin, että nuori bändi ottaa itsenäisesti yhteyttä Teemu Haapakoskeen, ja sopii hänen kanssaan ajan, jolloin bändi pääsee äänittämään. Toiminta lähtee nuorten omasta tahdosta ja kiinnostuksesta.

Äänittäjä on tärkeässä roolissa nuorille. Hän on aikuinen, joka tukee nuorten toimintaa, kannustaa heitä bändinä eteenpäin, ja mahdollistaa heidän demonsa. Nuoret bändit kyselevät myös äänittäjältä vinkkejä siitä, mihin demoa voisi lähettää eteenpäin (Haapakoski 2012).

Studio on yksi ainoita nuorisopalveluiden tarjoamia maksullisia palveluita, mutta se ei tunnu käyttöä haittaavan. Haapakoski kertoo, että studiota ei ole tarvinnut markkinoida, koska kysyntää on ollut niin paljon jo muutenkin.

Toimintaa uudessa studiossa on ollut vasta syyskuusta 2012. Studiolla on mahdollisuuksia esimerkiksi järjestää nuorille studiokoulutusta, ja nuoret bändit voisivat myös itse osallistua äänittämänsä materiaalin miksaamiseen.

5.5 Nuorisopalveluiden soittotilat

Koskisen, Järvisen ja Rasi-Koskisen mielestä nuorisokeskusten soittotiloille on tarvetta ja käyttöä, eivätkä he luovu soittotiloistaan tai ole miettinyt mitään muuta toimintaa niiden tilalle. Tällä hetkellä, 2012, treenikämpä kyselyitä ei ole tullut. Tähän voi olla syynä esimerkiksi se, että nuoret eivät tiedä, että tiloilla on soittomahdollisuus, tai nuoret bändit ovat saaneet treenikämpän muualta.

Nuorisopalveluiden ylläpitämät soittotilat ovat nuorisokeskusten omilla käytänteillä toimivia. Jokainen vastaa omista tiloistaan, ja sinne luomistaan säännöistä. Annalassa soittotilat ovat väestösuojassa erillään itse nuorisokeskuksesta, ja heidän toiminta pyörii koko ajan, ja kysyntää on. Tesoman nuorisokeskuksen bänditilaa voi vuokrata ainoastaan aukioloaikojen ulkopuolelta, mutta muuten siellä voi soittaa milloin tahansa aukioloaikojen puitteissa. Samoin Linnainmaalla saa soittaa aukioloaikoina, mutta he eivät vuokraa soittotilaa muille.

Teemu Haapakoski ehdottaa, että nuorisopalveluiden pitäisi palkata erikseen henkilö, joka etsii nuorille soittotiloja. Jukka Etu-Seppälän mielestä kaikki soittotilat pitäisi olla yhdessä ja samassa rakennuksessa, jossa olisi aina henkilökuntaa paikalla, ja siellä saisi soittaa vain talon aukioloaikoina. Toiminnan pitäisi olla valvottua. Niin Etu-Seppälä, Rasi-Koskinen kuin Haapakoski ja Koskinen olivat sitä mieltä, että bändiharrastus kulkee aaltoliikkeenä nuorten keskuudessa. Välillä se on muodissa, ja välillä kiinnostusta asiaa kohtaan ei ole.

Erika Järvinen ja Vesa Rasi-Koskinen pohtivat haastattelussaan, mitä kaikkea bändiharrastus vaatii nuorilta. Rasi-Koskinen pohti sitä, sitooko bändiharrastus liikaa nuoren mielestä, eikä nuori saa tehdä sitä, mitä itse haluaa vaan joutuu ottamaan myös toisten mielipiteet huomioon. Järvinen sanoo, että nuori vasta opettelee sosiaalisia taitoja, ja bändissä tulee helposti eriäviä mielipiteitä. On eri

asia olla itse taitava soittaja ja osata soittaa toisten kanssa. Bändiin tarvitaan johtohahmo, ja usein niitä on bändissä joko liikaa tai ei ollenkaan.

Kehitysideoita soittotiloille

Nuorisopalveluiden treenikämppätilanne näyttää hyvältä. Nuorisokeskukset voisivat luoda selkeät säännöt, käyttömenetelmät ja aikataulutukset soittotilojen käytölle, niin saataisiin tilat hyötykäyttöön kunnolla.

Bänditiloille voisi ottaa käyttöön hakulomakkeen, jolla bändit hakisivat kämppää. Soittotilaa vuokrattaisiin aina vuodeksi tai puoleksi vuodeksi kerrallaan, ja sitten haku uusittaisiin. Tilaa voisi vuokrata monelle bändille, kunhan sovittaisiin soittajat kunkin bändin kanssa. Soittajat voisi merkata ajantasaiseen nettivarauskalenteriin. Jokainen bändi merkkaisi itse bändinsä kalenteriin, milloin pääsee soittamaan, ja se olisi reaaliaikaisesti luettavissa netissä, milloin tila on vapaa ja milloin varattu.

Bänditiloja tulisi mainostaa enemmän. Bänditiloista tulisi koota Nuorten Tampere – sivustolle paketti siitä, missä soittotiloja on Tampereella, kuinka niihin pääsee soittamaan ja yhteystiedot.

Haluaisin kannustaa kaikkia musiikkitaustaisia nuorisohjaajia bändikerhon ohjaamiseen. Ideana voisi olla, että vaikka kerran viikkoon yksi ohjaaja olisi tunnin bänditilassa nuorten kanssa kannustamassa ja innostamassa heitä harrastuksen pariin. Nuori saisi tulla kokeilemaan soittimia tällä ajalla, jos ei muulloin uskaltaisi, ja voisi kokeilla soittoa yhdessä muiden kanssa. Uskoisin myös, että esimerkiksi kouluyhteistyön kautta pystyisi löytämään musiikki- ja bändikerhon ohjaajia musiikkilukiolaisista tai muista musiikkialan opiskelijoista opintopiste-palkalla, eli nimeämällä opiskelijan vaikka harjoittelijaksi.

5.6 Yhteenveto bänditoiminnan tarjonnasta, ja ideoita tulevaisuuteen

Tampereen kaupungin nuorisopalveluiden tarjoama bänditoiminta on kattava paketti bändisoittoa harrastavalle nuorelle. Vuonna 2012 pakettiin kuuluu Tampere

Ilmiö bändikilpailu, sekä mahdolliset alueen nuorisokeskusten omat bändikilpailut ja -tapahtumat, treenikämppiä, studio, sekä keikkojen tarjoaminen nuorille bändeille. Tämän hetkinen bänditoiminnan painopiste on keikkojen tarjoamisessa bändeille sekä uusi studio Monitoimitalo 13:ssa, jonka suosio kasvaa jatkuvasti. Tampere Ilmiön tulevaisuus jatkuu ja se kannattaa pitää osana nuorisopalveluiden vakiotoimintaa.

Tämän hetken tarjonnasta puuttuu bänditoiminnan koordinoitihenkilö. Nuorisopalveluilla tulisi olla henkilö, joka hoitaa nuorten bändien asioita, tiedottaa heitä tarjottavista palveluista, kuten keikkamahdollisuuksista ja treenikämpistä, ja ylläpitää bänditoiminnasta koostettua nettisivustoa ja Facebook-yhteisöä. Nuorisopalveluiden musiikkitarjontaa voisi selkeyttää niin, että nuorisopalvelut loisivat erillisen sivun Nuorten Tampere – sivustolle ja Facebookiin, johon koottaisiin kaikki nuorisopalveluiden bänditoimintaan liittyvä aineisto. Tiedon tulisi olla helposti löydettävissä ja saatavilla, ja näin tavoitettaisiin enemmän nuoria.

Tampereen nuorisopalveluiden kesätoiminnassa ei vaikuta olevan bändileiriä, joten sellainenkin olisi varmasti mahdollista järjestää musiikkiorientoituneilla nuoriso-ohjaajilla. Bändileirin voisi järjestää jollakin nuorisokeskuksista, ja päättää vaikka puistokonserttiin.

Eri kuntien nuorisotoimien yhteistyön kautta voisi mahdollistaa nuorten bändien keikat myös vieraalla paikkakunnalla. Esimerkiksi Jyväskylässä on bändit vaihtoon – toimintaa, jossa innokkaimmat nuoret bändit pääsevät ulkopaikkakunnalle soittamaan.

5.7 Lopuksi

Opinnäytetyön käytännön osuuden tekeminen oli mielekästä ja mielenkiintoista. Oli mukava keskustella eri ihmisten kanssa, kuunnella heitä ja ihmetellä, kuinka jokaisella oli vähän eri käsitys asiasta, ja jokainen näki tapahtumat eri näkökulmasta.

Haastattelujen myötä opin ymmärtämään kunnallista nuorisotyötä, ja ison kaupungin ja työyhteisön haasteita. Haasteena on esimerkiksi tiedonkulku työntekijöiden kesken. Sen huomasi siinä, kuinka jokaisella työntekijällä oli vähän eri käsitys tapahtumasta tai palvelusta, ja sen kulusta. Työntekijät eivät tiedä, mitä kaikkea nuorisopalvelut järjestävät, vaikka työskennellään samassa organisaatiossa. Kirjoitin työni myös siksi niin yksityiskohtaisesti, että työntekijät tietävät tämän luettuaan tapahtumien historiasta, ja ymmärtävät, miksi mitään on tehty ja tapahtunut.

Olen rakentanut omat johtopäätökseni asioista sen perusteella, mitä olen saanut selville. Minulla ei ole välttämättä oikeaa tietoa, enkä tiedä kaikkien asioiden taustoja, ja olen pyrkinyt tarkastelemaan asioita ulkopuolisen näkökulmasta.

Opinnäytteeni myötä toivon, että Tampereen kaupungin nuorisopalvelut käyttäisivät tuottamaani tekstiä hyödykseen. Työstäni voi poimia tekstipätkiä Nuorten Tampere -sivulle kuvaamaan kutakin tällä hetkellä järjestettävää tapahtumaa tai palvelua ja niiden historiaa. Bänditoiminta tulisi kerätä ja koota yhdelle sivulle Nuorten Tampere-sivustolle, josta löytyy kaikki oleellinen tieto bänditoiminta-tarjonnasta. Näin nuoret saavat selkeän käsityksen Tampereen nuorisopalveluiden bänditarjonnasta. Opinnäytettäni voi käyttää myös mainonnassa hyödyksi, ja tapahtumien ja palveluiden historia on helppo lukea työstäni, ja esimerkiksi perehdyttää uusi työntekijä niihin.

LÄHTEET

- Aaltonen, K. 2009. Nuorisolakiopas. Helsinki: Tietosanoma Oy
- Aho, L., Haapanen, S., Heikkinen, M., Laitinen, E., Majanen, S., Pilke, J., Sarha, M. 2009. Nuorisotyön mieli ja merkitys. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Aho, L., Heikkinen, M., Hyvönen, A., Kannisto, S., Lukala, J., Majanen, S. 2004. Nuorisotyön vuosikymmenet. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.
- Arkistomateriaali. 2000-2012. Tampereen kaupungin nuorisopalvelut. Tampere: Tampereen kaupungin nuorisopalvelut.
- Brusi, P. 2012. Nuoriso-ohjaaja Kulttuurinen nuorisotyö. Tampereen kaupungin nuorisopalvelut. Haastattelu 17.12.2012.
- Etu-Seppälä, J. 2012. Toiminnanjohtaja Monitoimitalo 13. Tampereen kaupungin nuorisopalvelut. Haastattelu 15.11.2012.
- Haapakoski, T. 2012. Musiikkiohjaaja Studio. Tampereen kaupungin nuorisopalvelut. Haastattelu 6.11.2012.
- Heine, K. 2012. Nuoriso-ohjaaja Kulttuurinen nuorisotyö. Tampereen kaupungin nuorisopalvelut. Haastattelu 3.12.2012.
- Juvonen, A. 2009. Moniäänistä nuorisotyötä: Selvitys Helsingin nuorisoasiainkeskuksen musiikkitoiminnasta. [pdf]. Helsingin kaupunki. Nuorisoasiainkeskus. [Viitattu 27.12.2012.]. Saatavana: http://www.hel.fi/wps/wcm/connect/9159c3804afd91d7a83ff829ca8d62c5/Musiikkiselvitys_2009.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=9159c3804afd91d7a83ff829ca8d62c5
- Järvinen, E. 2012. Nuoriso-ohjaaja Linnainmaan nuorisokeskus. Tampereen kaupungin nuorisopalvelut. Haastattelu 14.12.2012.
- Koskinen, J. 2012. Nuoriso-ohjaaja Kulttuurinen nuorisotyö. Tampereen kaupungin nuorisopalvelut. Haastattelu 13.11.2012.
- Laukamo, P. 2012. Nuoriso-ohjaaja Nuorten vaikuttaminen. Tampereen kaupungin nuorisopalvelut. Haastattelu 16.10.2012.
- Louhimo. [Verkkosivu]. Louhimo. [Viitattu 9.1.2013]. Saatavana: <http://www.louhimo.com/>

Nuorten Tampere. 2009-2012. [Verkkosivusto]. Tampereen kaupungin nuorisopalvelut. [Viitattu 27.12.2012]. Saatavana: <http://www.nuortentampere.fi/>

Opintoluotsi. [Verkkosivu]. Opetushallitus. [Viitattu 9.1.2013]. Saatavana: http://www.opintoluotsi.fi/fi-FI/koulutusalat_ja_ammait/opetusohjelma.aspx?StudyProgrammeId=eacb5618-6295-4c02-8377-84993f44f988

Rasi-Koskinen, V. 2012. Nuoriso-ohjaaja Tesoman nuorisokeskus. Tampereen kaupungin nuorisopalvelut. Haastattelu 5.11.2012.

Rytmi-instituutti. [Verkkosivu]. Rytmi-instituutti. [Viitattu 9.1.2013]. Saatavana: <http://www.rytmi-instituutti.fi/>

Saarni, A. 2012. Vastaava tuottaja Tapahtumatoimisto. Tampereen kaupunki. Haastattelu 19.10.2012.

Taikalamppu. Taikalamppu-verkosto. [Verkkosivu]. Taikalamppu. [Viitattu 2.1.2013.] Saatavana: <http://www.taikalamppu.fi/index.php/fi/taikalamppu-verkosto>

Taiteen perusopetus. [Verkkosivu]. Opetushallitus. [Viitattu 9.1.2013]. Saatavana: http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/taiteen_perusopetus/musiikki

Taiteen perusopetus. [Verkkosivu]. Opetus- ja kulttuuriministeriö. [Viitattu 9.1.2013]. Saatavana: http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/yleissivistavae_koulutus/taiteen_perusopetus/

Tampereen yliopisto. Nuorisotyön ja nuorisotutkimuksen maisteriopinnot. [Verkkosivu]. Tampereen yliopisto. [Viitattu 9.1.2013]. Saatavana: <http://www.uta.fi/opiskelijaksi/valintaperusteet/yky/maisteriohjelmat/nuttu.html>

Vehkalahti, T.-L. 2006. Tiivistelmä: Kulttuurinen nuorisotyö. Tampere: Tampereen kaupunki, Kulttuuritoimi/ Nuorisopalvelut.